Вітаємо з Днем Університету!

каменяр

Інформаційно-аналітичний часопис Львівського національного університету імені Івана Франка

№ 7-8, вересень-жовтень 2013 р.

“Та прийде час, і ти огнистим видом
Засяєш у народів вольних колі”

Іван ФРАНКО

Урочистості з нагоди початку нового навчального року

2 вересня 2013 року у Львівському національному університеті імені Івана Франка розпочалися урочистості з нагоди початку нового 2013-2014 навчального року богослужінням у церкві Преображення Господнього та посвятою першокурсників у студенти. Цьогоріч Університет прийняв до своєї академічної родини понад 3,5 тисячі охочих здобувати якісну європейську освіту.

Із вітальним словом з нагоди початку нового навчального року виступив Перший проректор, професор Василь Височанський. Особливе звернення він адресував першокурсникам, які “вступили до одного з найдавніших і найпрестижніших університетів не лише України, а й Європи, що вже понад 350 років творить свою історію”. Проректор запросив студентів у “Країну Знань, яку розбудовують багато поколінь учених і науковців”. За його словами, сьогодні понад 250 професорів, більше 1000 кандидатів наук, понад 70 академіків, залужених працівників освіти, науки, техніки, лауреатів державних премій готові поділитися своїми знаннями зі студентами.

За сприяння Інституту франкознавства ЛНУ ім. Івана Франка упродовж місяця студентам-першокурсникам усіх факультетів прочитали традиційну науково-популярну лекцію “Іван Франко і Львівський університет”

Перший проректор наголосив на тому, що “Львівський університет є одним із найпопулярніших серед абітурієнтів і стабільно входить до трійки лідерів рейтингу ТОП-10 ВНЗ України за кількістю поданих заяв. Так, цьогоріч до Університету було подано рекордну кількість заяв порівняно з минулорічними вступними кампаніями – понад 46 тисяч”.

Щорічно до нашої альма-матер вступають абітурієнти з високим рівнем знань. Це передусім переможці всеукраїнських конкурсів та олімпіад, які впродовж подальших п’яти років навчання не лише демонструють добру підготовку, свої здібності й обдарування, а й помножують славу Університету здобутками й перемогами міжнародного рівня.

З особливою приємністю професор Василь Височанський привітав нинішню першокурсницю, випускницю Львівського фізико-математичного ліцею при ЛНУ ім. Івана Франка Тетяну Мартинюк, яка стала однією із 6 рекордсменів України за підсумками тестування ЗНО.

Слова шани й вдячності Василь Степанович адресував учителям, батькам і викладачам, побажавши всім учасникам заходу щастя, міцного здоров’я та успіху.

Уже традиційно апогеєм свята є проведення урочистого акту імматрикуляції першокурсників, який було відновлено минулоріч. Нагадаємо, що на початку XX століття однією з основ національних змагань стала ідея створення Українського Університету. Однак цісарський указ від 1871 року задекларував утраквістичний (двомовний) характер Львівського університету, тож надалі він став двомовним. У наступні роки найбільше загострення виникло навколо процесу імматрикуляції (внесення до списку студентів), під час якого студенти-першокурсники складають урочисту присягу, що була одним із наріжних моментів конфлікту, адже йшлося про мову присяги та проведення всієї церемонії. Наслідком тривалого конфлікту стало офіційне скасування 1908 року міністром віросповідань та освіти Австро-Угорщини у Львівському університеті акту імматрикуляції.

Від імені Львівської облдержадміністрації з вітальним словом з нагоди нового навчального року виступила Ірина Романів, яка наголосила, що “належати до колективу Львівського університету – одного з найстаріших і найпрестижніших закладів Європи – велика честь”. За словами Ірини Федорівни, “Університет є гордістю та окрасою вітчизняної науки. Тут формується громадянська позиція кожного студента”. Звертаючись до першокурсників, які виросли в незалежній державі, Ірина Романів закликала їх “утверджувати дух Незалежності, помножувати досягнення Університету й творити шану попередникам і державі, ім’я якій Україна.”

“Як мама та двічі випускниця цього прекрасного Університету” теплі слова адресувала присутнім заступник міського голови Львова Марта Литвинюк, побажавши, аби “найкращі емоції прикрасили студентські роки, аби кожен знайшов тут свою професійну й життєву долю”.

Заступник голови Львівської обласної організації профспілки працівників освіти і науки України Галина Долішня високою честю назвала можливість стояти перед стінами Франкового вишу й вітати першокурсників із отриманням права називати його своєю альма-матір’ю. “Ви вступили до Університету, який має своє обличчя, поважний вік, але завдяки щорічному поповненню, завжди молоду душу. Однак зараз Ви знаходитеся лише біля підніжжя того Храму науки й освіти, де будете зростати як майбутні лідери, майбутня інтелектуальна еліта України. І лише вперта праця дозволить виправдати вислів, який прикрашає фронтон Університету “Patriae decori civibus educandis”, – наголосила Галина Мирославівна.

Від імені асоціації деканів Львівського університету виступив її президент, декан механіко-математичного факультету, професор Михайло Зарічний, запевнивши, що двері факультетів завжди відчинені для студентів.

Від імені студентства університетську спільноту привітала магістр факультету іноземних мов Юлія Ільницька. У “великий день зворушливого свята” Юлія нагадала слова Патрона Університету Івана Франка, який назвав рушійними силами розвитку суспільства “Дух, Науку, Думку, Волю”, і побажала, аби університетський дух спонукав до навчання, розпалював жагу до знань, правильно спрямовував на діяльність задля блага нашої альма-матер. Юлія Ільницька закликала першокурсників ніколи не опускати рук, аби знання й досвід, здобуті під час університетських років, стали запорукою майбутніх успіхів.

Після посвяти першокурсників відбулися зустрічі деканів факультетів і директорів коледжів зі студентами.

Продовжилися урочистості урочистим розширеним засіданням Вченої ради, у якому взяли участь професори, завідувачі кафедр, декани факультетів і проректори Університету, а також спеціально запрошений гість – український письменник, громадський діяч, лауреат Державної премії УРСР імені Т. Г. Шевченка, Літературної премії імені А. Головка, премії імені І. Мазепи, один із організаторів Товариства української мови ім. Т. Шевченка, член Спілки письменників України, Заслужений працівник культури України, Герой України Роман Іваничук.

2 жовня для студентів-першокурсників провели концерт мистецьких колективів Університету “Будьмо знайомі”, організатором якого вже традиційно є Центр культури і дозвілля.

Під час засідання Вченої ради йшлося про підсумки вступної кампанії-2013. Найбільш популярними серед абітурієнтів були такі напрями та спеціальності: туризм, економіка підприємництва, політологія, облік та аудит, країнознавство та психологія. Василь Степанович відзначив і високі позиції Університету в рейтингах Webometrix і Scopus.

У минулому навчальному році наші студенти вибороли 42 нагороди у різноманітних конкурсах та олімпіадах, а 27 студентів стали переможцями конкурсів наукових робіт. Відтак, відзнакою Вченої ради за відмінне навчання, розвиток української мови, популяризацію української культури було нагороджено трьох студентів Університету.

Важливим етапом урочистого засідання стало вручення диплома “Почесного доктора Львівського національного університету імені Івана Франка” (Doctor Honoris Causa) легендарному українському письменникові Романові Іваничуку.

Тетяна ШЕМБЕРКО
Фото Олени КАРАБЧУК

Коментарі

Софія ТЮТЬКО, студентка 1 курсу історичного факультету:

Сьогодні визначний для нас день – відбулась урочиста посвята у студенти ЛНУ ім. Івана Франка. Навіть погода сприяла доброму настрою першокурсників, їхніх батьків і гостей. У ці урочисті моменти наші серця переповнені радістю, адже збулась мрія – ми студенти найпрестижнішого ВНЗ. До цього дня ми довго готувались, бо така подія буває раз у житті. Для нас є великою честю стояти на площі перед Університетом у статусі студента, згадуючи, скільки зусиль ми доклали для досягнення цієї мети.

Ця подія – початок справжнього дорослого життя, життя в Університеті – знайомство з новими людьми й активна студентська праця.

Олена БОЯСНІВСЬКА, студентка 1 курсу факультету журналістики:

Сьогодні, 2 вересня, здійснилась мрія багатьох абітурієнтів. У Львівському національному університеті імені Івана Франка відбулась офіційна посвята в студенти. Ми всі з нетерпіння очікували зустрічі з деканами та викладачами, а також знайомства з одногрупниками. На площі перед пам’ятником Іванові Франку панувала особлива атмосфера. Цього року здійснилася і моя мрія – я вступила на факультет журналістики. Приємно, що і викладачі, і студенти старших курсів нашого факультету зустріли першокурсників з усмішкою на обличчі. Старшокурсники залюбки ділилися враженнями про студентське життя, наукове товариство, дискусійний клуб та інші цікаві речі, які допоможуть нам у майбутньому урізноманітнити навчання на факультеті, весело та корисно проводити час. Словом, багато позитивних емоцій і вражень. Після такої посвяти у студенти справді хочеться навчатись у цьому Університеті та здобувати тут знання.

Alma mater

День Університету

В Ялті відбулася урочиста церемонія закриття та нагородження переможців XVII Всеукраїнського конкурсу професійних читців імені Лесі Українки.

За підсумками двох турів конкурсу члени журі визначили переможців. Володаркою Гран-прі стала студентка III курсу акторського відділення факультету культури і мистецтв Львівського національного університету імені Івана Франка Марія Проскурняк.

Конкурс завершився гала-концертом за участю діячів театрального мистецтва й аматорських колективів.

Юлія Витвицька: "Треба любити дітей"

За підсумками проведеного Студентським самоврядуванням анкетування, відповідно до Положення про порадника академічної групи Львівського національного університету імені Івана Франка, а також на підставі витягів із протоколів засідань учених рад факультетів 2012/2013 навчального року, згідно з Наказом Першого проректора премійовано десятьох кращих порадників академічних груп "за розвиток академічних традицій Університету, високий рівень виховної, мистецько-культурної та громадської роботи":

Витвицьку Юлію Несторівну – асистента кафедри теорії і практики журналістики факультету журналістики.

Галамагу Любомира Богдановича – асистента кафедри програмування факультету прикладної математики та інформатики.

Дику Ольгу Олегівну – асистента кафедри ботаніки біологічного факультету.

Коцюрубу Ольгу Олександрівну – асистента кафедри адміністративного та фінансового права юридичного факультету.

Мокрівську Мар'яну Теодорівну – асистента кафедри класичної філології факультету іноземних мов.

Сорокапуд Олександру Євгенівну – асистента кафедри теорії та історії політичної науки філософського факультету.

Хвищуна Івана Олександровича – доцента кафедри радіофізики та комп'ютерних технологій факультету електроніки.

Целуйка Олександра Петровича – доцента кафедри давньої історії України та архівознавства історичного факультету.

Чорненького Віталія Ігоровича – асистента кафедри основ права юридичного факультету.

Зелінську Оксану Ярославівну – асистента кафедри неорганічної хімії хімічного факультету.

Про специфіку роботи порадника академічної групи розповіла Юлія Витвицька.

– Юліє Несторівно, як ви плануєте роботу зі студентами?

– Я зі своєю групою ще на початку навчального року склала план заходів, за яким ми працюємо цілий рік. Спочатку знайомилися з містом, відвідували театри, культурні пам'ятки, а далі – влаштовували концерти, вечори пам'яті.

– Це лише ваша копітка праця чи студенти також виявляють свою ініціативу?

– Насправді студенти самі тягнуться до праці, їм цікаво знайомитися з новим, створювати постановки, вечори. Я лише корегую, допомагаю їм. Направду, не тільки мої першокурсники бажають брати участь, а й старшокурсники також зацікавленні у створенні вечорів. Я завжди до своїх заходів долучаю і другокурсників, і третьокурсників. Приємно, що студенти є дуже активними в цій справі. Я б хотіла сказати "дякую" Катерині Генсіровській та Марії-Софії Савці, студенткам 3 курсу, за написання сценарію до останніх наших вечорів – "Крізь голодний подих 33-х", " Вечір пам'яті Тараса Шевченка ".

– Які стосунки з вашою групою?

– Наші стосунки побудовані на великій довірі. Студенти до мене часто звертаються за допомогою, щоб я їм щось порадила і підказала. Вони мене ніколи не підводять, як і я їх. Ми з моєю групою, як одна велика сім'я!

– На вашу думку, в чому полягає місія порадника?

– Безпосередньо допомогти відкрити потенціал кожного студента. Вкладати душу в ознайомлення першокурсників із новим містом, новим світом, у який вони тільки увійшли.

– У чому ви вбачаєте кращий розвиток роботи порадників?

– Копітка праця самого порадника, розвиток як керівника, активна діяльність. Потрібно краще будувати стосунки зі студентами, стосунки на довірі. А загалом треба просто любити дітей і тоді все вдасться …

Марія ПРУС, студентка 4 курсу факультету журналістики

Університет і Дні Львова у Києві

У рамках Днів Львова, що проходили впродовж 19 – 22 вересня у столиці, презентували проект "Львів науковий". На запрошення Львівського Товариства у Києві Делегація Львівського національного університету імені Івана Франка взяла участь у заходах. Нагадаємо, що чотириденна культурна програма в Мистецькому Арсеналі в Києві мала на меті представити Львівщину, її культуру, побут, історію, познайомити з відомими львів'янами. Театралізоване дійство з львівським сурмачем і зміною варти, символічне передавання ключів від Львова бургомістрами вдало відтворили атмосферу середньовічного Львова. Інсталяції Італійського дворика та площі Ринок були наповнені справжнім ароматом смачної львівської кави та шоколаду, звуками музики, що народилась у Львові. Так, у виконанні Академічного симфонічного оркестру Львівської обласної філармонії прозвучали твори Станіслава Людкевича, Філарета Колесси, Мирослава Скорика, а Львівський театр на ходулях "Воскресіння" презентував вуличні вистави "Пінзель" і "Шекспір у Львові". Також киян і гостей міста розважали львівським музичним ретро та батярським блюзом. Окрім того, учасники Днів Львова у Києві провели низку презентацій львівських кав'ярень, кнайп, цукерень. Між екскурсіями середньовічним Львовом гості мали можливість під час арт-планеру розмальовувати львівських левів і стежити за змаганнями юніорів Львівської та Київської шахових шкіл. На сцені Італійського дворика виступали відомі львів'яни – Руслана Лижичко та Святослав Вакарчук.

Під час Днів Львова експозиція Університету "Наукове пізнання світу від космо- до нанорівня" "мешкала" на вулиці Наукових відкриттів. Готували експозицію упродовж півтора місяця керівники та працівники різних підрозділів Університету, а саме: НДЧ – Алла Приймак, Оксана Іваськевич, Ботанічний сад – Андрій Прокопів, Тетяна Овчаренко, Астрономічна обсерваторія – Богдан Новосядлий, НТНЦ низькотемпературних досліджень – Степан Мудрий, Музей Університету – Юрій Гудима, НТРЦ – Юрій Чабан. Вони під керівництвом проректора з наукової роботи Богдана Котура представляли ЛНУ ім. Івана Франка на Днях Львова у Києві.

Стенд Університету користувався найбільшою популярністю серед відвідувачів, яких вабила можливість зазирнути в окуляр телескопу та мікроскопу, сфотографуватися з квітковими композиціями, майстерно виконаними Тетяною Овчаренко, – глобусом, Сонцем і Сатурном з квітів. Науково-популярна презентація Університету знайомила з його історією, здобутками, перспективами та можливостями. Також демонструвались матеріали про видатних учених, науковців, викладачів і студентів нашого Університету, культурних і громадських діячів, доля яких пов'язана з нашою альма-матер. В експозиції вміло представили фото- та відеоматеріали про об'єкти Космосу, наносвіту, навколишнього середовища, рідкісних рослин, що зберігаються в Ботанічному саду ЛНУ ім. Івана Франка. Окрім науково-популярних

презентацій, для відвідувачів підготували матеріали з результатами конкретних наукових досліджень та розробок. Упродовж виставкових днів стенд нашого Університету відвідали сотні гостей, серед них і колишні наші працівники, студенти та випускники.

"Ми поставили перед собою завдання максимум, – говорить автор ідеї заходу Іван Васюник, – за 4 дні дати можливість гостям, киянам побачити й відчути Львів у такому обсязі, в якому ви не можете його побачити й відчути за 4 дні, перебуваючи у Львові".

На думку львів'ян, саме місто Лева є воротами України до Європи. "Тому у світлі останніх подій "Дні Львова в Києві" повинні прискорити євроінтеграційні процеси, – зазначив режисер-постановник Василь Вовкун. – Ми не в буквальному розумінні будемо закликати: "Давайте підемо до Європи!". Але намагатимемося через атмосферу передавати, що саме Львів є отаким незвичним, і завжди він вражає і гостинністю, і відкритістю, і має сентиментальність до всього українського, і водночас – до європейського".

Анастасія КОНИК
Фото Юрія ЧАБАНА

Міжнародний День музики в Університеті

З 1975 р. за ініціативи великого скрипаля XX ст. Ієгуді Менухіна світова громадськість відзначає 1 жовтня Міжнародний День музики. Вперше відзначення цієї святкової дати в ЛНУ ім. Івана Франка відбулось минулого року у форматі Міжнародної конференції та циклу концертів на факультеті культури та мистецтв під гаслом "100 років Інституту музикології Львівського університету". Про це докладно розповідала газета "Каменяр" у вересневому номері 2012 року.

Цьогоріч святкування розпочались II Всеукраїнською конференцією "Університетське музикознавство" за участю учених Києва, Львова, Івано-Франківська, Тернополя, Дрогобича, а також фултбрайтівського стипендіата Мирона Федоріва з м. Нью-Гевен (США). Розмаїття тематики виголошених доповідей (від медієвістики до постмодернізму) було доповнене презентацією аудіо книги "Світ Миколи Лисенка", монографії Б. Кіндратюка

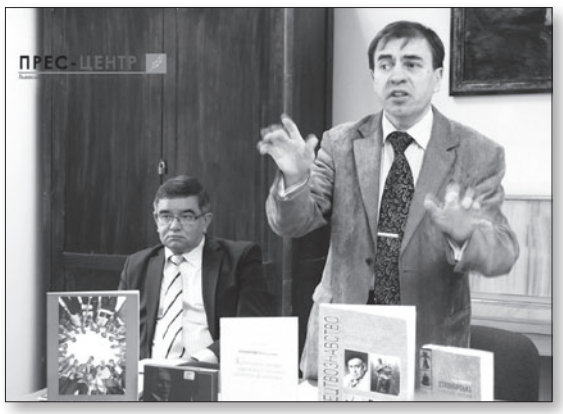

"Дзвонарство в українській культурі" та численними виданнями (нотними та аналітичними) викладачів факультету. Велика увага студентства, присутність усіх запрошених гостей і високий рівень наукових дискусій стали запорукою успіху відзначення Міжнародного Дня музики в ЛНУ ім. Івана Франка.

Олександр КОЗАРЕНКО, доктор музикознавства, професор, декан факультету культури і мистецтв
Фото Олега ВІЧАРИКА

Діалог із Послом Америки

3 вересня 2013 року студенти ЛНУ ім. Івана Франка мали унікальну нагоду почути виступ дипломата вищого ешелону дипломатичної служби США Джеффрі Р. Пайєтта, який прибув до Києва 3 серпня 2013 року як восьмий Посол Сполучених Штатів Америки в Україні. Зустріч відбулася у форматі активного діалогу, упродовж якого молодь отримала відповіді на актуальні питання про політику США в Україні та загалом у світі.

Посол розпочав виступ із представлення свого дипломатичного шляху. До слова, Джеффрі Р. Пайєтт упродовж 24-річної кар'єри у Державному департаменті працював в Азії, Європі та Латинській Америці, зокрема головним заступником помічника Державного секретаря – заступником керівника Бюро з питань Південної і Центральної Азії, також заступником голови дипломатичної місії США в Міжнародних організаціях у Відні впродовж різних часових відтинків.

Відзначаючи досягнення своїх попередників, та з огляду на той шлях, який Україна пройшла до здобуття й розбудови незалежності, дипломат наголосив, що вважає своїм обов'язком зберігати стратегічне партнерство між США та Україною й надалі підтримувати прагнення українського народу, спрямовані на творення незалежної, заможної, демократичної, сучасної європейської держави.

Свої пріоритети як посла Джеффрі Р. Пайєтт окреслив так: "Підтримувати зусилля України просуватися до інтеграції з Європою". Йдеться про успішне підписання Угоди про Асоціацію на листопадовому саміті у Вільнюсі. Обгрунтовуючи це положення, Джеффрі Пайєтт переконаний, що в перспективі "економічні інтереси України, інтереси українського народу найкраще задовольнить угода про асоціацію з ЄС", включно з угодою про поглиблену та всеосяжну вільну торгівлю. Адже це сприятиме економічному зростанню, створенню робочих місць, допоможе створити міцну основу для демократії. Відтак, посол деталізував усі переваги європейського вибору.

Перевагами України, за словами Джеффрі Пайєта, є її сприятливе географічне положення, яке він порівняв із

несприятливим розташуванням, до прикладу, країн Азії. З огляду на це Сполучені Штати хочуть бачити Україну "східною межею європейського економічного простору, воротами Європи до Євразії". До інших переваг посол відніс природні ресурси та людський потенціал. Він наголосив на необхідності використати ці чинники задля майбутніх економічних можливостей.

У ході розмови йшлося також про інші практичні аспекти переваг європейського вибору для України в баченні Сполучених Штатів, як-от можливість енергетичної незалежності. Розповівши про американський досвід розвитку енергетичного сектору, зокрема американську сланцеву революцію, Джеффрі Пайєтт акцентував на важливості розвитку нових енергетичних технологій і налагодження партнерства американських та українських компаній, що значно збільшить інвестиції перших в український енергетичний ринок.

Щодо розвитку демократичних ініціатив в Україні посол висловив сподівання, що президентські вибори 2015 року досягнуть і перевершать високий стандарт у плані свободи та чесності, досягнутий на виборах 2010 року.

У відповідь на запитання про відносини Росії та України, зокрема розгортання "торговельної війни" напередодні доленосного Саміту, дипломат констатував, що "Угода про Асоціацію жодним чином на обмежуватиме і не звужуватиме дуже важливих культурних, історичних та економічних відносин України з Росією". Проте, за словами Пайєтта, "ні Росія, ні будь-яка інша держава не може диктувати свої вимоги Україні щодо її майбутнього вибору".

Ілюструючи методи налагодження кращого комунікування між американським посольством і українським народом, посол розповів про експеримент із соціальними медіями, із Фейсбуком, із відеоматеріалами та закликав до діалогу у віртуальному світі також. Така організація роботи допоможе "пояснювати американську політику, а також слухати, краще розуміти проблеми й очікування українців", розбудовувати партнерство між двома країнами.

Упродовж зустрічі звучали питання і про міжнародну політику інших держав та Америки, зокрема Туреччини, Росії, країн Чорноморського узбережжя, Єгипту.

Загалом посольство США продовжує підтримувати демократію і права людини, економічний розвиток, поліпшення охорони здоров'я та енергетичну незалежність – із тим, щоб Україна знайшла своє майбутнє у вільній і миролюбній Європі.

Насамкінець на знак вдячності за візит до Університету декан факультету міжнародних відносин Ігор Бик вручив почесному гостю подарунки – книги про міжнародне право та становлення консулату у Львові.

Олена КАРАБЧУК
Фото Олега ВІЧАРИКА

Науковий простір

Двом студентам Львівського національного університету імені Івана Франка – Андрієві Стельмаху і Тарасові Антощуку (випускникам Львівського фізико-математичного ліцею-інтернату при ЛНУ ім. І. Франка) призначено стипендії Президента України.

Нагадаємо, неодноразовий переможець всеукраїнських і міжнародних олімпіад Андрій Стельмах цьогоріч виборов золото на 45 Міжнародній учнівській олімпіаді з хімії, яка проходила з 15 до 25 липня в Москві (Російська Федерація). Тарас Антощук – бронзовий призер Міжнародної олімпіади з фізики, що відбувалася з 7 до 15 липня 2013 року в м. Копенгагені (Данія).

Виплата стипендій Президента України здійснюватиметься щомісячно.

Міжнародна наукова конференція ґрунтознавців

19 вересня 2013 року у Львівському національному університеті імені Івана Франка розпочала роботу Міжнародна наукова конференція "Актуальні проблеми генетичного, географічного, історичного, екологічного ґрунтознавства".

Організаторами заходу є географічний факультет Університету в співпраці з кафедрою ґрунтознавства і географії ґрунтів Ягеллонського університету (м. Краків, Польща) за сприяння Львівського відділення українського товариства ґрунтознавців і агрохіміків, Буської районної ради та Буської районної державної адміністрації, Олеської селищної ради.

У вітальному слові завідувач кафедри ґрунтознавства і географії ґрунтів, професор Степан Позняк зазначив, що в "роботі конференції беруть участь науковці з 9-ти країн світу та з 30-ти наукових і навчальних закладів України".

Проректор з науково-педагогічної роботи і міжнародного співробітництва Володимир Кирилич відзначив досягнення сформованої в Університеті наукової школи з проблем ґрунтознавства, відомої далеко за межами нашої держави. Володимир Михайлович висловив приємність, що в роботі конференції візьмуть участь представники багатьох наукових світових осередків, а також молоді науковці, адже "наука без молоді – наука без майбутнього". Проректор нагадав про цьогорічний ювілей кафедри ґрунтознавства, який збігся із ювілеєм її завідувача, відомого науковця Степана Позняка.

Від імені колективу географічного факультету учасників і гостей привітав декан Володимир Біланюк.

Під час пленарного засідання професор Степан Позняк розповів про становлення, розвиток, проблеми Львівської наукової школи ґрунтознавства. Завідувач кафедри ґрунтознавства і географії ґрунтів Ягеллонського університету, професор Стефан Скіба представив доповідь (у співпраці зі Степаном Позняком) на тему: "Ґрунти Карпат у дослідженнях, проведених науковими установами Кракова та Львова". Відтак були заслухані доповіді ґрунтознавців, представників різних країн.

Упродовж трьох днів конференція працювала в таких тематичних секціях: "Генеза і географія ґрунтів", "Екологія ґрунтів", "Проблеми раціонального використання й охорони ґрунтів та історія ґрунтознавчої науки і проблеми викладання ґрунтознавства і географії ґрунтів".

У ході конференції проведено екскурсію Львовом і польову екскурсію горбогірним пасмом Вороняки Північно-Західного Поділля, а підсумкове засідання відбулося в смт. Олесько.

Марія ПИЛИП
Фото Олега ВІВЧАРИКА

"Комплексний аналіз та суміжні питання"

23 вересня 2013 року в Університеті розпочала роботу Міжнародна конференція "Комплексний аналіз та суміжні питання", організатором якої є механіко-математичний факультет та Львівське математичне товариство. У заході взяли участь понад 100 учасників із майже 22 країн (Польщі, Росії, Румунії, Словаччини, Канади, США, Італії, Німеччини, Бельгії, Туреччини, Норвегії, Фінляндії, Індії, Ізраїлю, ОАЕ, Кіпру, Кувейту, Непалу, Пакистану, Алжиру, Нігерії, Гамбії).

Від імені оргкомітету присутніх привітав завідувач кафедри теорії функцій та теорії ймовірностей, доктор фізико-математичних наук, професор Мирослав Шеремета.

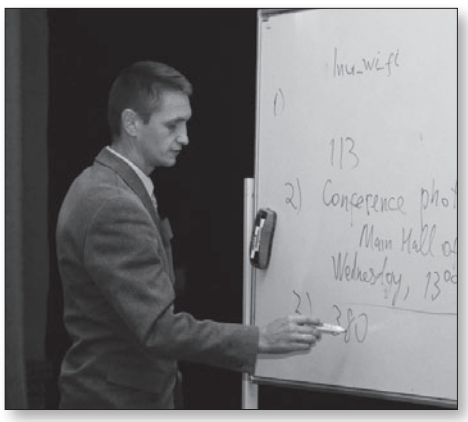

У вступному слові декан механіко-математичного факультету, доктор фізико-математичних наук, професор Михайло Зарічний розповів про тривалу історію математичної науки в Університеті, згадавши видатних учених минулого, які починали її творити, і сучасників, які продовжують справу попередників, а це зокрема професори: М. Шеремета, М. Заболоцький, О. Скасків, А. Кондратюк, І.Чижиков і багато інших. Михайло Михайлович згадав і Львівську математичну школу, яка сформувалася в Університеті у 20-30-х роках минулого століття. Основним досягненням школи та її керівника, найталановитішого львівського математика Стефана Банаха, було закладення основ функціонального аналізу, який, за словами декана, також є дотичним до тематики конференції.

Приємною новиною стало повідомлення професора Михайла Зарічного про відновлення відомої Шкотської кав'ярні – місця зустрічей представників"математичної школи Банаха". Михайло Михайлович висловив сподівання, що учасники вже наступної конференції матимуть можливість насолодитися львівською кавою в легендарній кав'ярні.

Упродовж шести днів працювали дві паралельні секції, де учасники обговорювали такі основні проблеми: комплексний аналіз однієї змінної; комплексний аналіз декількох змінних; комплексні наближення.

Марія ПИЛИП
Фото Олега ВІВЧАРИКА

Ювілейні святкування українсько-німецької співпраці

Цьогоріч минає 20 років від часу заснування Асоціації українських германістів у нашому Університеті, діяльність якої посилила й розширила українсько-німецьку академічну співпрацю. У рамках ювілейних святкувань 27 вересня 2013 року відбулася XX Міжнародна конференція "Німецько-український діалог у мові, літературі та культурі", а також засідання круглого столу на тему: "Навчальні програми з германістики та перекладознавства у міжнародному контексті". Урочистості об'єднали знавців німецької мови з усіх куточків України та світу, вразивши масштабністю й водночас теплою атмосферою, незважаючи на статус учасників, вік чи рівень володіння мовою.

Привітала учасників конференції завідувач кафедри міжкультурної комунікації та перекладу, філолог-германіст, професор Алла Паславська, яка розповіла про партнерство Львівського національного університету імені Івана Франка з різними міжнародними інституціями та наголосила на результатах цієї співпраці.

"У Львівському університеті сформована добра наукова школа германістики, яка вже має свої традиції. Велика кількість германістів згуртована навколо двох кафедр – міжкультурної комунікації та перекладу і німецької філології", – звернувся до присутніх проректор з науково-педагогічної роботи Володимир Кирилич. Він з приємністю зазначив, що з ініціативи Львівської школи германістів створено Українську асоціацію германістів, метою діяльності якої є підтримка та пропаганда якісного викладання та навчання німецької мови; підготовка та підвищення кваліфікації кадрів для викладання німецької мови в Україні; сприяння міжкультурним контактам. Значна кількість учасників конференції, на думку проректора, – це визнання львівської германістики. З окремими словами вдячності Володимир Кирилич звернувся до міжнародних центрів за підтримку молодих дослідників через стипендії і гранти. Володимир Михайлович вручив грамоти й подяки засновнику та почесному президенту Асоціації українських германістів Тетяні Комарницькій, нинішньому президентові Асоціації Аллі Паславській, доцентові кафедри німецької філології Наталії Петращук та професору Ульмського університету Ріхардові Бруннеру від імені Департаменту освіти і науки Львівської ОДА.

"20 років тому з'явилася ідея заснування Асоціації германістів України. Сьогодні хочу подякувати всім, хто підтримав цю ініціативу та співпрацює

з нами. У спільній праці ми досягли багато", – розпочав свій виступ декан факультету іноземних мов Володимир Сулим. Він склав щиру подяку засновниці Асоціації Тетяні Комарницькій, Австрійській службі академічних обмінів (OeAD), Німецькій службі академічних обмінів (DAAD), Ґете-інституту в Україні за підтримку наших студентів за кордоном та надання їм стипендій. І на завершення декан додав: "Найважливіше, що конференції, які відбуваються у рамках Асоціації, об'єднують германістів Європи та світу, оскільки свої знання й дослідження ми ділимо один з одним, торуючи за допомогою іноземних мов шлях до Європейського союзу".

З вітальними словами виступили й високоповажні гості з-за кордону. Так, від імені Федерального міністерства науки і досліджень (Австрія) звернулася до учасників урочистостей Єва Філіп; Флоріан Кухлер представив Інформаційний центр DAAD; Крістіне Юуен розповіла, що змінилося в Австрійській службі академічних обмінів (OeAD) за останні роки; заступник директора та керівник мовного відділу Ґете-Інституту в Україні Петра Киппель-Майєр поділилася спогадами про зародження ідеї створення Ґете-Інституту у Львові; директор мюнхенського фонду Hanns-Seidel-Stiftung, доктор Ганс-Петер Нідермайер подякував організаторам за зустріч і можливість показати німецько-українську наукову сім'ю. Привітали присутніх професор Ульмського університету Ріхард Бруннер та професор Ерлянгського університету імені Фрідріха-Александра Штефан Ширгольц.

З вітальним словом звернувся завідувач найстарішої в Україні кафедри германістики, професор Львівського університету Богдан Максимчук: "Від імені кафедри німецької філології вітаю Асоціацію з 20-річчям! Ніщо так швидко не минає, як час. 20 років пройшли швидко. Кожен ювілей – це спогад і початок нового року. Те, що ми згадуємо, – це історія. А історія – це те, що показує нам минуле". Богдан Васильович розповів про етапи становлення Асоціації, наголосивши, що "ми, германісти Львівського університету, вийшли в Європу не як "молодші колеги", а як повноправні партнери".

Привітала Асоціацію з ювілеєм і радник з питань освіти Центральної служби з питань освіти за кордоном при Міністерстві закордонних справ Федеративної Республіки Німеччини Елька Кізевальтер.

"Спочатку було Слово… Ця дивовижна сила, яка об'єднує нас. І вона нас об'єднала. Дякую ректорату Університету за підтримку, факультету – за те, що дбає, щоб наша Асоціація мала міжнародне визнання й консолідувала всю Україну в прагненні пізнавати німецькомовний простір", – адресувала свою вдячність адміністрації факультету іноземних мов та ректорату Університету засновник Асоціації українських германістів і почесний її президент Тетяна Комарницька, а також склала щиру подяку всім учасникам урочистостей за активність у популяризації викладання німецької мови в школах, ВНЗ та інших освітніх і наукових інституціях.

Після урочистого відкриття конференція продовжила свою роботу в пленарних і секційних засіданнях, під час яких знавці німецької мови обговорили актуальні питання міжкультурної комунікації в галузі германістики.

Тетяна ШЕМБЕРКО
Фото Олега ВІВЧАРИКА

Італійська відзнака для українського перекладача

При відзначенні 14 вересня цього року 692-ої річниці від смерті великого Данте вперше прозвучали українською мовою терцини "Божественної комедії" в старовинній равеннській базиліці Сан Франченско, при якій поховано великого поета. Професор кафедри перекладу Київського університету імені Бориса Грінченка Максим Стріха презентував тут свій нещодавно виданий у Львові переклад дантового "Пекла". Це видання стало наслідком понад 20-річної праці перекладача й водночас відомого фізика, доктора фізико-математичних наук, президента Українського фізичного товариства.

Історія світової літератури знає схожі приклади: перший повний віршований російський переклад "Комедії" виконав Дмитро Мін – медик, який лікував Тараса Шевченка. Про цей та інші цікаві факти української дантеани Максим Стріха пише в майже 50-сторінковій передмові до своєї праці. Данте віддавна був для українців символом боротьби за національне визволення. Перша українська згадка про нього належить гетьмановівигнанцеві Пилипу Орлику. Постать і творчість італійського поета мали великий вплив на Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесю Українку, Василя Стуса, Ліну Костенко та багатьох інших наших класиків, чиї вірші на дантівську тему Максим Стріха також зібрав у виданій "Астролябією" книзі.

Що ж до самого перекладу Максима Стріхи, то ще до його остаточної публікації великий ерудит і неперевершений у нас знавець Середньовіччя, професор Українського вільного університету в Мюнхені Ігор Качуровський назвав був його найкращою з дотеперішніх українських версій Дантової поеми. Цю оцінку підтвердила під час презентації в базиліці Сан Франческо й провідний італійський україніст, іноземний член НАН України Джованна Броджі. На її думку, попередній версії Євгена Дроб'язка притаманний певний "академізм" на той час, коли версія Максима Стріхи значно краще передає уявлення про могутню, вулканічну, часом ще неусталену мову Данте. Не випадково видавництво "Астролябія" обрало для ілюстрування цього перекладу не звичні для багатьох гравюри Густава Доре, створені за канонами й приписами XIX століття, а мініатюри зі старовинного сієнського кодексу 1440 року, в яких живе дух Середньовіччя.

Проект презентації перекладів поеми Данте різними мовами триває в Равенні з 1995 року й українська стала 47 мовою, якою в Сан Франческо пролунали дантові терцини. Звісно, наш номер міг би бути

й "вищим", якби промоцією свого культурного іміджу за кордоном займалася Українська Держава. Адже перші переклади Данте українською, які належать перу Володимира Самійленка й Івана Франка, з'явилися понад 100 років тому.

Презентацію українського перекладу організував легендарний подвижник італійської культури Вальтер делла Моніка, який почав популяризувати поезію ще в далекі 1950-ті. 14 вересня він вручив перекладачеві поеми Данте Максимові Стрісі відзнаку проекту "Данте. Равенна. Італія" "Lauro Dantesco" – "Дантівський лавр", побажавши дійти в осяжному майбутньому й до останніх рядків "Раю".

Редакція

refine your research SCOPUS™

Львівський університет за Асоціацію

За підсумками другого кварталу 2013 року оприлюднено рейтинг вищих навчальних закладів України за показниками наукометричної платформи Scopus, до якої цьогоріч потрапили 112 вищих навчальних закладів України, що на 8 вишів більше ніж у липні минулого року. Нагадаємо, універсальна бібліографічна і реферативна база даних Scopusє також інструментом для відстеження цитованості наукових статей, які публікуються навчальним закладом або його працівниками в наукових виданнях. База даних індексує понад18000 наукових видань з технічних, медичних і гуманітарних наук. Також до бази даних потрапляють публікації наукових журналів, матеріали конференцій і книжкових видань.

Відносини України з ЄС у контексті підписання Угоди про Асоціацію

1 жовтня 2013 року на факультеті міжнародних відносин Львівського національного університету імені Івана Франка відбулася панельна дискусія на тему "Сценарії розвитку відносин Україна – ЄС в контексті підписання Угоди про Асоціацію на Вільнюському саміті Східного партнерства". Участь у дискусії взяли почесні гості, представники Університету та бізнес-кіл Львова.

Захід, організований Львівською ініціативною групою Альпбаха (ЛІГА) та Київською ініціативною групою Альпбаха (КІГА), став ще одним кроком на шляху до розуміння основних концептів ЄС і принципів інтеграції в Європейську співдружність.

Такі обговорення надзвичайно важливі в контексті останніх подій на міжнародній арені, коли Україна впритул наближається до Європейського Союзу і може подолати ключовий рубіж на цьому шляху, підписавши Угоду про Асоціацію в кінці листопада цього року. На важливості обговорюваного питання наголосив в.о. декана факультету міжнародних відносин Ігор Бик, зазначивши, що інтеграція в Європу є ключовим вибором для всієї країни, адже це передусім питання шляху розвитку України.

Почесним гостем дискусії став голова Інституту дунайського регіону та Центральної Європи, екс-міністр освіти Австрії та екс-міністр науки та досліджень Австрії, колишній віце-канцлер Австрії, лауреат премії Жана Моне та ректор Зальцбурзького університету прикладних наук, Почесний президент Європейського форуму Альпбаха, доктор Ерхард Бусек, який закцентував увагу на тому, що перспектива Асоціації України з

ЄС – це важливий шанс для нашої країни покращити загальний стан держави.

Європу Ерхард Бусек назвав сім'єю зі спільним напрямком руху. "Ви маєте можливість долучитись до цієї сім'ї, але потрібно важко працювати. Не чекайте на політиків, запитайте себе, що ВИ зробили для цього. Кожен із Вас повинен рухатись і розвиватись у сторону Європи", – зазначив голова Інституту дунайського регіону та Центральної Європи.

Свої судження щодо перспектив і побоювань на шляху зближення України з Європейським Союзом висловили також інші авторитетні спікери. Зокрема представник Світового конгресу українців, почесний консул Канади у Львові Оксана Винницька з-поміж іншого зазначила, що Україна і так є Європою, проте питання пролягає у тому, чи буде Україна мостом між Заходом і Сходом, чи традиційним буфером. Також думками щодо сценаріїв розвитку основного міжнародного напряму України поділились доцент кафедри країнознавства і міжнародного туризму факультету міжнародних відносин Оксана Краєвська, генеральний директор ІТ-компанії "Eleks Software" Олексій Скрипник, асистент кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Київського університету права НАН України Крістіна Шумеляк та інші учасники дискусії, серед яких і посол Австрії в Україні Вольф Дітріх Хайм.

Намагаючись відповісти на питання щодо готовності підписання Угоди про Асоціацію, можливих проблем, пов'язаних із цим, настроїв у самій Європі, переваг і недоліків можливої Асоціації та загалом перспектив стабільних відносин у трикутнику ЄС-Україна-Росія фахівці в галузі міжнародних відносин висловили чимало надій і побоювань. Деякі острахи в присутніх на заході викликали можливі негативні економічні перспективи України на початковому етапі євроінтеграції. Однак модернізація і перехід на нові рівні конкурентоспроможності є тим елементом, якого нашій країні не уникнути в намаганні бути сильною сучасною державою, тому ЄС може стати мотиваційним елементом на шляху до змін в Україні загалом.

Учасники дискусії схвально оцінили діяльність України щодо підписання Угоди про Асоціацію як цивілізаційний вибір нашої країни з можливістю подальшої інтеграції у Європейську співдружність.

Олег ВІВЧАРИК
Фото автора

ЩО ЗМІНИТЬСЯ ПІСЛЯ ПІДПИСАННЯ УГОДИ?

Угода ґрунтується на тому, що сторони мають спільні цінності: верховенство права, повагу до демократії, прав людини і її основних свобод. Зокрема прав національних та інших меншин, а також керуються принципами вільної ринкової економіки. Ми маємо запровадити норми, котрі діють у ЄС.

8 ВИГОД ДЛЯ УКРАЇНИ

1. ЗМЕНШЕННЯ КОРУПЦІЇ

Кожен розділ Угоди спрямований на боротьбу з корупцією в державній та приватній сфері. Зміни відбудуться в управлінні державними фінансами та плануванні державного бюджету. Зміняться функції КРУ і Рахункової палати.

2. ПОСИЛЕННЯ ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ

Введуться європейські стандарти контролю якості продукції. Ліквідуються мита на імпорт. Українські товари стануть максимально безпечними та продаватимуться на європейських ринках. Українці отримають дешевші європейські товари.

Споживачі зможуть легше відсудити у недобросовісних виробників компенсацію.

ФАКТ! Дві третини українського молока не відповідає стандартам якості ЄС.

3. ЕКСПОРТ В ЄС: ТОВАРИ

До **383 млн. євро** щороку зможе заробити Україна за рахунок скасування ввізних мит до ЄС. На **83%** українських с/г товарів запроваджується нульова ставка з першого дня дії Угоди. Пришвидшується процедура сертифікації при виході на ринки ЄС.

4. ЕКСПОРТ В ЄС: ПОСЛУГИ

Українські компанії зможуть надавати послуги громадянам ЄС, для цього матимуть право відправляти своїх фахівців у ЄС. Українці зможуть відкривати філії у країнах ЄС, українські інвестиції в ЄС отримають додатковий захист. Проте Угода встановлює і обмеження на експорт послуг.

5. ПЕРЕВАГИ ДЛЯ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

В Україні знову стане вигідно виробляти товари. Безпечна продукція не буде сертифікуватися взагалі. Скасовуються ГОСТи і технічні умови. Імпортери зможуть легше оформлювати товари на митниці, митна вартість визначатиметься по контракту.

ФАКТ! Зараз товари вигідніше виробляти в Китаї, ніж в Україні.

6. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА. ОСВІТА.

Вводяться додаткові 4 дні відпустки. Забороняється платити жінкам менше, ніж чоловікам. Вдосконалюється система первинної медичної допомоги. Навчальні програми у вузах і ПТУ будуть співмірні з програмами у вузах ЄС. Українські дипломи і кваліфікації для допуску до роботи визначатимуться у ЄС.

7. ДОВКІЛЛЯ СТАНЕ ЧИСТІШИМ І БЕЗПЕЧНІШИМ

Вводяться нові стандарти якості повітря та води, зміняться методи контролю стану довкілля, управління сміттєзвалищами та переробкою сміття. Українські підприємства за 4 – 5 років мають зробити свої виробництва безпечними.

ФАКТ! За час незалежності України більшість підприємств не модернізували систему очищення викидів у повітря.

8. КОСМОС, НАУКА І ТЕХНОЛОГІЇ. ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО

Ми разом працюватимемо над створенням європейської навігаційної системи – конкурента GPS. ЄС користуватиметься нашими технологіями ракетобудування. Українські вчені будуть залучені до європейського дослідницького простору. Стане кращим і активно розвиватиметься 3G інтернет, збільшиться пропускна здатність мобільного інтернету.

МИТНИЙ СОЮЗ VS УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ

Митні ставки з країнами Митного союзу вже скасовані. Отже, МС не може нічого запропонувати Україні, крім теоретично дешевшого газу. Угода про Асоціацію скасовує мита з ЄС, запроваджує соціальні, освітні та екологічні стандарти, зменшує корупцію та посилює конкуренцію.

Візуалізація Угоди: TEXTY.org.ua, Центр.ЮЕЙ за підтримки Міжнародного фонду «Відродження»

Громадська кампанія на підтримку європейської інтеграції
«Налаштуйся на Європу. Підключи Україну»

Налаштуйся на Європу
Підключи Україну

Львівський університет за Асоціацію

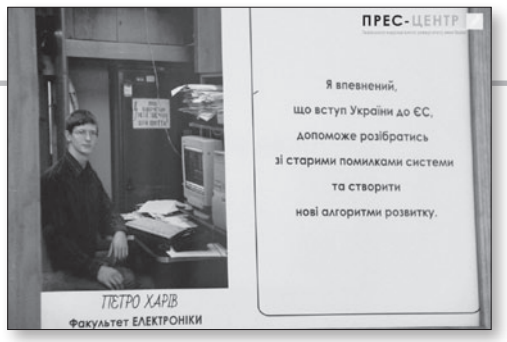

30 вересня 2013 року у Виставковій залі Університету відбулася презентація проекту Студентського уряду "Ми – велика європейська сім'я". Ідея створення та концепція виставки належить студентці факультету журналістики Зоряні Козачок, яка зробила спробу візуалізувати розуміння євроінтеграційних процесів молодими людьми. Презентований в Університеті проект – експозиція світлин із висловами студентських лідерів щодо їхніх очікувань від підписання Угоди з ЄС.

Європеєць як творець цивілізації розвитку та прогресу

17 вересня 2013 року у Дзеркальній залі Львівського національного університету імені Івана Франка розпочала роботу Міжнародна наукова конференція на тему "Європеєць як творець цивілізації розвитку і прогресу".Організатором заходу є філософський факультет Університету, а ініціаторами стали науковці Академії спеціальної педагогіки ім. Марії Грегоревської (Варшава, Польща), де відбулися перші "філософські" зустрічі. Про це розповів декан філософського факультету, професор Володимир Мельник, окресливши тематику та мету заходу, присвяченого еволюції філософських парадигм мислення в контексті глобалізаційних викликів, пошуку відповіді на питання: хто ми є і куди йдемо?

Проректор з науково-педагогічної роботи Марія Зубрицька подякувала організаторам і польським колегам за "випрацювану модель співпраці, які полегшують наше розуміння Європи", що є особливо важливим сьогодні. Унаочнивши тезу про рух і мобільність як основу культурної дифузії показом невеличкого слайд-шоу про те, як змінилася карта Європи впродовж останнього тисячоліття, Марія Олексіївна нагадала міф про викрадення Європи, який супроводжує дискурс європейськості, та зазначила, що "ми завжди були у Європі, однак у нас її відібрали". Відтак, проректор наголосила, що "наша конференція – маленька інвестиція у листопадову подію", тобто підписання Угоди про євроінтеграцію, яка "реабілітує сподівання більшості українців на повернення Європи".

Із вітальним словом виступив ректор Академії спеціальної педагогіки ім. Марії Грегоревської, професор Ян Лащик (Jan Łaszczyk), який висловив сподівання щодо плідності та перспективності конференціїяк форми співпраці не лише представників різних національностей, а й викладачів зі студентами.

Із філософського трактування невипадкових змін у людському житті та в житті окремих країн розпочав своє слово модератор конференції, професор Анатолій Карась, запросивши присутніх "налаштуватися на музичний камертон"завдяки прослуховуванню творів Йоганна Себастьяна Баха та Вітольда Люкославського у виконанні віолончелістки, студентки Львівської музичної академії імені М. Лисенка Оксани Литвиненко.

У доповіді професора, педагога Яна Лащика йшлося про систему освіти в європейській Польщі. Професор вважає, що "освіта дітей і молоді є найбільшим інтелектуальним капіталом краю", адже "завдання, спрямовані на зростання активності молоді, саморозвиток людини" зумовлюють суспільний прогрес. Ян Лащик зупинився на одвічних питаннях: "якими є конотації сучасної освіти? що таке якість освіти?", наголосивши на важливості поєднання якості знань із їх досконалістю з огляду на потреби ринку. Відтак, ключовою проблемою є те, що "школи та ВНЗ ще досі пристосовані до життя у світі, якого вже давно немає. Колись мудрість батьків була й мудрістю дітей. Зараз це твердження застаріле, мабуть, через величезну прірву між поколіннями". Тому, на думку професора, "критерії та стандарти якості мають оцінюватись не відповідно до внутрішніх систем, а згідно із зовнішніми викликами".

Про роль і значення університетів у процесах становлення та розвитку європейської цивілізації як своєрідного соціально-економічного та культурницького феномена йшлося в доповіді професора Володимира Мельника. "Європейська цивілізація сформувалася через європейські університети", – переконаний Володимир Петрович.

Окремі питання щодо системи європейських цінностей, суперечностей, що виникають у різних суспільних сферах, щодо проблем духовності та самовизначення людини в технократичному суспільстві обговорювали учасники конференції упродовж двох днів. Науковці також розглянули і питання європейської ідентичності, проблеми українця в контексті європейських цінностей та в контексті "персоналізації суспільного буття" тощо.

Олена КАРАБЧУК
Фото Олега ВІВЧАРИКА

Міжнародний діалог лідерів студентських організацій

Упродовж 18-23 вересня 2013 року представники студентських організацій Львівського національного університету імені Івана Франка на запрошення студентської організації "ВІТ" Республіки Польща зустрілися із представниками самоврядних органів Вроцлавського економічного університету.

Подія відбулася в рамках заходів "Університет за євроінтеграцію". Її мета полягала в обміні інформацією про вищу освіту між обома вищими навчальними закладами. Окрім цього, гості мали чудову можливість продемонструвати спортивні навички в дружньому матч-реванші з міні-футболу, який завершився рахунком 10:8 на користь студентів-поляків, пізнати культуру міста та взяти участь у різноманітних культурних розвагах. У формі розважального квесту представники Львівського університету віднаходили визначні архітектурні пам'ятки, записували польські прислів'я та знайомилися з національною кухнею.

Голова Профкому студентів Михайло Мураль вважає, що поїздка, без сумніву, була дуже корисною, адже наші студенти ознайомитись з особливостями організації навчального процесу, побачили матеріально-технічне забезпечення та побут студентів-поляків.

Заступник голови Профспілкового комітету студентів Університету Андрій Білинський зазначив, що під час зустрічі представники обох ВНЗ погодилися на регулярне проведення подібних зустрічей, оскільки це сприяє налагодженню дружніх стосунків в освітній і культурній сферах між студентами обох країн у рамках європейської інтеграції.

Юлія ДЕВДА,
студентка 2 курсу факультету журналістики

Анджей Жеплінський в Університеті

3 вересня 2013 року у Дзеркальній залі Львівського національного університету імені Івана Франка відбулася зустріч із Головою Конституційного Трибуналу Республіки Польща Анджеєм Жеплінським, під час якої йшлося про діяльність Європейського суду з прав людини, специфіку прийняття рішень та випадки звернень до суду у Страсбурзі зі сторони громадян Польщі й України.

Представив високоповажного гостя декан юридичного факультету, професор Андрій Бойко, який відзначив важливість міждержавної комунікації у правовій сфері.

У своєму виступі професор Жеплінський особливу увагу приділив виконанню вироків на підставі рішень, прийнятих Страсбурзьким судом. На прикладі конкретних справ українських і польських громадян, які позивались до Євросуду, Анджей Жеплінський розповів про суть скарг і принципи, на які опираються судді, приймаючи те чи інше рішення.

Також польський юрист зупинився на виняткових справах в Україні та Польщі, які набули міжнародного резонансу та провів паралелі щодо особливостей функціонування кримінального права в Україні та Європейському Союзі. Одним із основних принципів сучасного судочинства є не тільки виявлення злочинця, а і його соціалізація після закінчення терміну ув'язнення, а відповідно й мала вірогідність повторення злочину. Якщо керуватись даними статистики, то сьогодні в Україні соціалізація злочинців залишається на низькому рівні. Зокрема Анджей Жеплінський зазначив, що зараз в Україні на тисячу людей випадає близько трьохсот в'язнів. "Згідно з європейськими нормами велика кількість в'язнів у певній країні є свідченням того, що у влади цієї країни є логістичні проблеми та її інститути працюють не досконало", – зазначив Голова Конституційного Трибуналу Польщі.

За словами професора Жеплінського, сьогодні в Польщі створені хороші умови у місцях позбавлення волі: "Польські ув'язнені мають вільний доступ до документації та архіву вироків Європейського Суду і польських судів". Така практика, вважає юрист, дозволяє ув'язненим чіткіше усвідомлювати свої права і не допускає їх порушення зі сторони адміністрації в'язниць.

Окрім цього, Голова Конституційного Трибуналу Польщі розповів про проблеми, пов'язані з виконанням вироку та принципові підходи, на які опирається європейська судова практика.

Проректор з науково-педагогічної роботи та соціальних питань і розвитку Університету Мар'ян Лозинський подякував адміністрації юридичного факультету та польській стороні за активну співпрацю, зазначивши, що такі зустрічі є свідченням всебічної інтеграції України в Європейські структури. "Ми всі очікуємо на саміт у Вільнюсі та сподіваємося, що Угоду про Асоціацію таки буде підписано, а сьогоднішня зустріч є одним із тих внесків, які робить наш Університет у справу європейської інтеграції України", – наголосив проректор.

Від імені ректорату Львівського університету Мар'ян Володимирович вручив Анджею Жеплінському подяку за вагомий внесок у розвиток українсько-польських стосунків у сфері юридичної освіти і науки.

Олег ВІВЧАРИК
Фото Олени КАРАБЧУК

XX Форум видавців

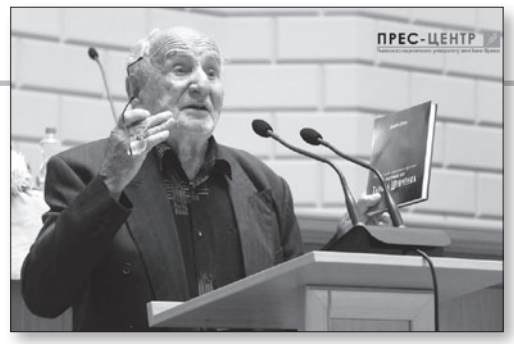

День Університету

У рамках програми Форуму видавців у Львові 13 вересня 2013 року в Актовій залі відбулася презентація монографії Андрія Скоця “Щоб слово пламенем взялось”: Поетичний світ Тараса Шевченка”. Видання присвячене 200-річчю від дня народження Тараса Шевченка і є, на думку автора, “скромним дарунком величної події 2014 року”.

Участь Університету в XX Форумі видавців

Форум видавців у Львові є неперсічною подією в житті міста, яку з нетерпінням чекають усі поціновувачі книги. Щороку львівський Форум збільшується, зростає кількість учасників, гостей, відвідувачів. Це справжнє свято Книги, де представлено майже всі українські видавництва, поліграфічну продукцію сусідніх країн. Це сотні презентацій, творчих вечорів, круглих столів, автограф-сесій і зустрічей з відомими письменниками, поетами, перекладачами, видавцями, редакторами, художниками, словом, з людьми, творчі й інтелектуальні зусилля яких, спрямовані на творення книги. Звісно, відвідати всі заходи, пропоновані програмою Форуму, – неможливо. Багато зустрічей, літературних читань, музично-поетичних дійств, театралізованих показів проводились паралельно в різних місцях. Львівська погода також внесла незначні зміни в роботу відкритих майданчиків. Але свято вдалось і засмучувало лише те, що фінансові можливості не кожному дозволяли придбати всі книги, які хотілось би мати у власній бібліотеці.

Академічна спільнота нашого Університету бере активну участь у роботі Форуму видавців на різних рівнях. Працівники ЛНУ ім. Івана Франка були серед організаторів, авторів, рецензентів, редакторів, модераторів зустрічей. Важко переоцінити роботу наших студентів-волонтерів.

Активним учасником Форуму видавців уже сім років поспіль є Видавничий центр. На ювілейному XX Форумі видавництво Університету презентувало нові монографії, навчальні та методичні посібники, енциклопедичні видання і словники, а це близько 400 позицій. Майже двадцять книг Видавничого центру брали участь у конкурсі “Найкраща книжка XX Форуму видавці у Львові”. В Актовій залі Університету презентували видання, які отримали відзнаки Форуму: навчальний посібник за ред. Степана Костя “Голодомор 1932–1933 років в Україні”; монографію Андрія Скоця “Щоб слово пламенем взялось: Поетичний світ

Тараса Шевченка”; колективну монографію в трьох книгах за редакцією Володимира Мельника “Людина в сучасному світі”; навчальний посібник Володимира Сулима та Михайла Смолія “Граматика німецької мови для перекладачів”; навчальний посібник Мирослави Книш та Ольги Мамчур “Регіональна економічна і соціальна географія світу”; навчальний посібник Миколи Назарука “Соціальна екологія: взаємодія людського суспільства та природи”; підручник Наталії Федірко “Анатомія та еволюція нервової системи”; навчальний посібник Івана Болести “Теорія електромагнітного поля”; навчальний посібник Володимира Головатого, Богдана Мелеха та Наталії Гаврилової “Фізика світіння газових туманностей; навчальний посібник Альберта Сіворонова, Лариси Генералової і Тетяни Дворжак “Польові геологічні практики”.

У Дзеркальній залі нашого Університету також провели презентації книг Всеукраїнського спеціалізованого видавництва “Світ”, історія розвитку якого тісно пов’язна з нашою альма-матер, адже до 1989 року воно було видавництвом при Львівському університеті. Зростання поетичного таланту видатного українського поета Ростислава Братуня “Світ” представив у книзі вибраного “Глибини часу не міліють”. Амбітний проект видання повного 50-томного зібрання творів видатного історика та громадсько-політичного діяча Михайла Грушевського було презентоване першими 15-ма томами творів, що впродовж останніх років вийшли друком.

Ювілейний XX Форум видавців створив для всіх охочих унікальну нагоду поспілкуватись з неперсічними особистостями. Зустріч із Зигмундом Бауманом Ярослав Грицак порівняв із візитом до Львівського університету Жана-Поля Сартра. Публічну лекцію Зигмунда Баумана широко висвітлювали ЗМІ та Інтернет. У мережі охочі знайдуть стенограму виступу, в якій поважний учений розмірковує про “плинність сучасності”, “добу непевності”, принади міжособистісного спілкування і розуміння категорії часу сучасниками.

У теплій атмосфері дружнього спілкування минула зустріч із Почесним доктором ЛНУ ім. Івана Франка Євгеном Сверстюком. Він презентував книгу, над якою працював майже 40 років, “Гоголь і українська ніч”. Презентація першої книги з трилогії Івана Дзюби “На трьох континентах” зібрала на філологічному факультеті друзів, колег і поціновувачів таланту автора. Неповторна атмосфера панувала й під час літературного ранку з Еммою Андієвською, яка ділилась своєю життєвою мудрістю, афоризмами та настановами молодому поколінню. Творча зустріч з Ігорем Калинцем у Першому українському театрі для дітей та юнацтва стала святом для шанувальників його поетичного таланту.

У рамках XX Форуму видавців у нашому Університеті презентували найповніше зібрання спогадів про поета, яке упорядкував Василь Овсієнко “Василь Стус: Поет і Громадянин”. На теплій зустрічі побратими, однодумці та друзі Василя Стуса ділились своїми спогадами і роздумами про долю, життя й творчість поета.

За підтримки Університету Іван Лучук презентував книгу “Цебер амброзії” (вибрані рецензії 2002–2012) із серії “Літературний ексклюзив”.

Викладачі, працівники та студенти брали участь у літературних читаннях і творчих зустрічах у рамках Літературного фестивалю.

Принагідно нагадаємо, що водночас із XX Форумом видавців у Львові проходив і IV Львівський бібліотечний форум. Наукова бібліотека ЛНУ ім. Івана Франка гостинно приймала учасників бібліотечного форуму, що цього року відбувався під гаслом “Бібліотек@: Читай – формат не має значення!”. “Українську “Палінодію” XXI ст” представили в головному читальному залі Наукової бібліотеки. Цей масштабний видавничий науково-богословський проект УПЦ КП передбачає не лише переклад українською мовою та редагування богослужбової літератури, а й актуалізацію спадщини Святих Отців I тис. від Різдва Христового. Зустріч відбулась за участі ініціатора та безпосереднього виконавця проекту Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета, очільників духовенства, відомих культурних і громадсько-політичних діячів, адміністрації Університету.

У головному читальному залі Наукової бібліотеки 13 вересня провели круглий стіл “Польща й Україна в останньому десятилітті” за участі українських і польських політиків та дипломатів, а також знайомили з українським перекладом книги польського історика та політика Павела Коваля “Між Майданом і Смоленськом”.

Вперше за історію свого існування Форум видавців мав країну Почесного гостя – Польщу. Відтак, темі українсько-польських взаємин у минулому, сучасному та перспективам їхнього розвитку в майбутньому на засадах добросусідства та взаємопідтримки було присвячено чимало уваги. Того ж дня у конференц-залі факультету міжнародних відносин провели презентацію нової книги Богдана Гудя “Ukraińcy i Polacy na Naddnieprzu, Wołyniu i w Galicji Wschodniej w XIX i pierwszej połowie XX wieku. Zarys historii konfliktów społeczno-etnicznych” (Українці і поляки на Наддніпрянщині, Волині і в Східній Галичині в XIX і першій половині XX століття. Нарис історії етносуспільних конфліктів).

Книгу, яка, за даними організаторів Форуму, побила всі рекорди продажу під час книжкового ярмарку – “Мальовану історію незалежності України” братів Капранових (видавництво “Зелений Пес”) представили на зустрічі зі студентами-журналістами нашого Університету. Окрім того, Дмитро та Віталій Капранови ознайомили студентів із декалогом Інтернет-публіциста.

В Університеті презентували книгу відомого американського науковця в галузі теоретичної фізики та екології Мічіо Кайку “Фізика майбутнього”, яка отримала цьогорічне Гран-прі конкурсу “Найкраща книга Форуму видавців – 2013”, науковим редактором якої є професор Іван Вакарчук.

Багато цікавих творчих зустрічей, літературних читань, презентацій та автограф-сесій працівників нашого Університету відбувались за межами головного корпусу. Так, у книгарні “Є” (пр. Свободи, 7) 11 вересня 2013 відбулася презентація роману, родинної саги відомого норвезького письменника Тома Егелана “Брехня батьків”, у перекладі Наталії Іваничук. У Палаці мистецтв 13 вересня в ході творчої зустрічі зі сходознавцем Романом Гамадою присутніх ознайомили з новими виданнями серії книг “Скарби Сходу” – “Семеро печерників”, “Змієва наречена”, “Камінний одяг”, “Золотий птах”, “Руввас та сорок розбійників”, “Весняний сад”, “Бахтіяр-наме”. У Домі книги 14 вересня відбулась презентація та автограф-сесія “Словника футуризму” Юрія Садловського. Видання окреслює історію одного з провідних напрямів у літературі та мистецтві початку XX сторіччя. У Львівському академічному театрі ім. Леся Курбаса театралізоване дійство перенесло глядачів у місто “дітвака зі сонцем у кишені” – “Чаргород”. Упорядкували збірку поезій Богдана Ігоря Антонича та львівського художника Олега Рибчинського Наталя Бабалик, Олена Галета, Євген Гулевич і Зоряна Рибчинська. Ніна Бічуя зворушливо розповіла про своє повоєнне дитинство. Долучився до театралізованого дійства університетський Народний дівочий хор “Ліра”.

Загалом упродовж XX Форуму видавців, за статистикою організаторів, було проведено понад 800 заходів, близько 300 автограф-сесій, майже 400 книг від понад 80 видавництв було подано на розгляд журі до складу якого входили близько 100 експертів, багато з яких є працівниками нашого Університету. На жаль, немає схожої статистики, яка б робила кількісні заміри участі нашого Університету в роботі XX Форуму видавців, але з упевненістю можемо стверджувати, що якісний резонанс цього свята Книги відбувся і завдяки зусиллям представників академічної спільноти Львівського національного університету імені Івана Франка.

Анастасія КОНИК
Фото Олега ВІВЧАРИКА

“Між Майданом і Смоленськом”

У рамках XX Форуму видавців у Науковій бібліотеці Франкового університету відбулася презентація книги польського політика, дипломата, депутата Європарламенту та співголови Комітету з парламентського співробітництва ЄС-Україна Павела Коваля “Між Майданом і Смоленськом. Розмови з Пйотром Лєгутко та Доброславом Родзєвічем”. Книга вийшла друком у видавництві “Літопис”, переклад із польської здійснив доцент кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн Університету Андрій Козицький. У рамках презентації відбувся круглий стіл “Польща і Україна в останньому десятилітті”, у якому взяли участь народний депутат, екс-міністр закордонних справ України Борис Тарасюк, народний депутат, екс-міністр закордонних справ України Петро Порошенко, Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Польща Маркіян Мальський.

Видання “Між Майданом і Смоленськом” – це збірник інтерв’ю, відомих польських журналістів Пйотра Лєгутка та Доброслава Родзєвіча. У цій книзі Павел Коваль розповідає про власний досвід роботи у сфері політики та дипломатії, цікаві деталі світового політичного олімпу, аналізує політичні та соціальні процеси сучасної Польщі, України й інших країн Східної Європи. “Ідея цієї книги виникла ще два роки тому, – зазначив автор, – коли постала потреба описати те, що відбувалося останнім часом у політиці Польщі, України й українсько-польських відносинах, у Литві, Білорусі та ін.” Книга розкриває польську візію політичної ситуації у Східній Європі, дискусії в суспільстві та владних структурах Польщі щодо векторів міжнародної політики, рефлексії польських ЗМІ щодо подій на українському Майдані. Павел Коваль відзначив особливість українсько-польських стосунків, зокрема у час Помаранчевої революції – за всю історію Польщі не було жодного випадку, коли б поляки так стежили за подіями в Україні, до того ж, то був момент, коли забули про будь-які негативні ремінісценції історичного характеру, польському суспільству були близькі такі переживання, оскільки, за його словами, це нагадувало їм рух “Солідарність”.

“Україна має свою самосвідомість, це не підлягає сумніву… Україна – політична спільнота. Хоча це все ще не та держава, яку ми б хотіли бачити, і якої бажають собі українці. Українська політична еліта, ті люди, котрі керують цією країною, самі не до кінця розуміють, яку державу вони хочуть збудувати.”

Павел Коваль.
Між Майданом і Смоленськом.

Своїми враженнями від книги поділився Борис Тарасюк, зазначивши, що було надзвичайно цікаво побачити позицію поляка щодо подій у Польщі, політики України, Білорусі, Литви, Росії, рефлексії щодо “фантомних болей”, які присутні як в історії України, так і Польщі – тоді розумієш, що П. Коваль “не лише поляк, а й європеєць”. Також Б. Тарасюк зауважив, що Павел Коваль багато зробив у контексті українсько-польських взаємин, у відносинах нашої країни з Євросоюзом, також він підтримав ідею просування молодіжної політики у межах ЄС.

Маркіян Мальський подякував автору книги за згоду, щоб книгу було перевидано українською мовою, за честь написати передмову до цього видання, а також Видавництву “Літопис” за плідну співпрацю. В особі П. Коваля Україна має дуже відданого приятеля, “сьогодні важко уявити, що політичні події, котрі відбуваються на європейському континенті, – зауважив М. Мальський, – залишаються осторонь або не мають коментаря від Павела Коваля ”.

“Можна подивитися на Україну з історичної перспективи, зауваживши, що ця країна вже існує двадцять років. Ще через двадцять років тут будуть жити три покоління, що не пам’ятатимуть Радянського Союзу… Це покоління змінить Україну.”

Павел Коваль.
Між Майданом і Смоленськом.

В обговоренні книги також взяли участь: ректор Українського Католицького Університету о. Богдан Прах, проректор Львівського національного університету імені Івана Франка Марія Зубрицька, доцент Університету, історик і перекладач Андрій Козицький, автор видавничого проекту Михайло Комарницький, голова комісії з питань бюджету, соціально-економічного розвитку та комунальної власності Львівської обласної ради Ярослав Качмарик, український політик Петро Порошенко, голова Львівського регіонального суспільно-культурного товариства “Надсяння” Володимир Середа й ін.

Круглий стіл “Польща і Україна в останньому десятилітті” був присвячений питанням як сучасних відносин України та Польщі, так і сторінкам болю в історії обох держав, шляхам порозуміння й конструюванню подальшої міжнародної політики країн, питанням політичної позиції Російської Федерації, політичним процесам у Європейському Союзі тощо. Також присутні мали нагоду обговорити перспективу підписання Угоди про євроінтеграцію України, про національні й економічні інтереси нашої держави, ризики української політики та шляхи подолання кризових явищ.

“Не таємниця, що Московський патріархат працює над створенням чогось на зразок загальноруської самосвідомості, що мала б спиратися на релігію. …Церковні ієрархи бажають, щоб їх трактували як спадкоємців митрополії, що утворилася після хрещення Русі 988 р. З цієї причини московські патріархи по-особливому ставляться до України… Це спричинило за собою поділи в українському православ’ї”.

Павел Коваль.
Між Майданом і Смоленськом.

Знаменно, що П. Коваль надає підтримку також українській релігійній спільноті. Цього ж дня, після презентації видань українськомовних перекладів творів Святих Отців, відбулася зустріч депутата Європарламенту зі Святійшим Патріархом Київським і всієї Руси-України Філаретом. Першоієрарх висловив подяку П. Ковалю за підтримку українських ініціатив та сприяння участі Українського Православ’я у міжрелігійному діалозі на шляху до єдиної Європи, відзначивши його високою церковною нагородою – орденом Христа Спасителя. Згадуючи про попередні зустрічі з дипломатом у Брюсселі, Патріарх відзначив незворотність шляху Української Держави до Європейської спільноти та незмінність збереження християнських моральних цінностей і пріоритетів.

На завершення круглого столу відбулося традиційне передання примірника презентованої книги з автографом автора до фонду Наукової бібліотеки.

Вікторія КМЕТЬ
Фото Олега ВІВЧАРИКА

Бібліотечний форум

24 вересня 2013 року відбулася зустріч отця-доктора Рафаїла Турконяка зі студентами-магістрантами й викладачами кафедри перекладознавства і контрастивної лінгвістики імені Григорія Кочура. Видатний біблеїст, перекладач, автор четвертого повного українського перекладу Біблії – о. Рафаїл Турконяк провів заняття з біблійної герменевтики на матеріалі першої глави Євангелія від Івана в церковнослов'янському, українських та англійських перекладах. Рясно посилаючись на грецькі тексти, отець-доктор глибоко й обширно коментував доцільність використання окремих термінів, логічність викладу й джерельну базу.

Українська палінодія XXI ст.

Одною з найважливіших подій цьогорічного ювілейного Форуму видавців стала презентація у Львівському національному університеті імені Івана Франка видавничого проекту Української Православної Церкви Київського Патріархату "Українська "Палінодія" XXI ст.: сучасні переклади спадщини Святих Отців та богослужбової літератури". Презентація відбулася 13 вересня 2013 року в головному читальному залі Наукової бібліотеки Франкового університету.

Символічно, що саме в рамках ювілейного XX Форуму видавців відбувся захід видавничого відділу Церкви, який вперше став учасником міжнародних книжково-мистецьких урочистостей у Львові. Уперше Святійший Патріарх Філарет особисто відвідав і Наукову бібліотеку Львівського національного університету імені Івана Франка. Адже в рамках підготовки культурно-просвітницьких проектів та книгообміну співпраця Церкви з Львівським національним університетом імені Івана Франка має уже тривалу історію. 13 лютого 2008 р., у рамках заходів з нагоди 400-річчя Наукової бібліотеки, тут відбулася презентація науково-богословських видань Української Православної Церкви Київського Патріархату, які були передані до фондів книгозбірні. Тодішній голова Видавничого відділу архієпископ Димитрій (Рудюк), нині – митрополит Львівський і Сокальський, розповів про видавничий досвід 1998-2008 рр., зокрема налагодження співпраці з інститутами Національної академії наук, навчальними та науково-дослідними підрозділами вишів Києва, Чернівців тощо. 15 жовтня 2008 р. під час урочистої академії в актовій залі Франкового університету архієпископ від імені Патріарха привітав колектив Наукової бібліотеки. Упродовж останніх років активно діє книгообмін з Київською Православною Богословською Академією, яка є видавцем низки філософських, історичних, мистецьких та джерелознавчих монографій, збірників матеріалів наукових конференцій та семінарів.

Цьогорічна презентація стала певним підсумком реалізації видавничого проекту Церкви та кількадесятрічної перекладацької і видавничої діяльності Першоієрарха. Не випадковою стала і назва заходу – "Палінодія", з грецької – "давня пісня, заспівана по-новому" – саме так 1623 р. окреслив свою рукописну працю архімандрит Києво-Печерської лаври Захарія (Копистенський), саме так концептуально можна було б окреслити і діяльність потужного грона українських православних богословів першої половини XVII ст. – знавців грецької, латинської, єврейської, старопольської та ін. мов, які саме в перекладах, популяризації та переосмисленні духовної спадщини минулих століть вбачали шляхи модернізації сучасного суспільства, визначення його моральних та інтелектуальних пріоритетів. Адже традиції ранньомодерного культурно-національного руху, як окреслив цей процес Михайло Грушевський, опиралися передусім на складний етап неопатристичного оновлення церковної спільноти. Важливими були і тісні контакти львівського та київського духовних середовищ у формуванні нового читацького канону Святих Отців рідною мовою. Зі Львовом тісно були пов'язані духовні перекладачі архімандрит Єлисей (Плетенецький), згаданий архімандрит Захарія, ігумен Філофей (Кизаревич), львів'янином був і перекладач "Бесід" св. Іоана Золотоустого Гавриїл Дорофеєвич. Перекладацькі пріоритети у львівському інтелектуальному середовищі були пов'язані з діяльністю братської школи, де 1591 р. за редакцією Еласонського єпископа Арсенія було опубліковано посібник з грецької та слов'янської мов "Адельфотіс". До перекладів творів Святих Отців та редагування богослужбових книг вдався і єпископ Гедеон (Балабан) – один з головних ініціаторів літургійної реформи у Київській митрополії, що знайшла звершення у діяльності митрополита Петра (Могили). У розвитку українськомовних богослужбових практик особливою є й новітня доба в історії Львова, де у 1920 рр. плідно працював перекладач Біблії та літургійних текстів професор Іван Огієнко (згодом – митрополит Іларіон). Тут 1922 р. вийшов друком його переклад "Святої відправи Вечірньої і Ранньої", а 26 березня 1922 р. Божественна Літургія в перекладі православного професора прозвучала українською мовою у Преображенській церкві Львова.

Ініціатором і безпосереднім виконавцем презентованого проекту став сам Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет, який багато років свого життя присвятив подвижницькій праці перекладача й упорядника богослужбових видань. Так, користуючись специфікою духовно-релігійного життя у Львівсько-Тернопільській єпархії тодішньої РПЦ, патріарший екзарх, київський митрополит Філарет 1968 р. ініціював видання українського Молитовника, а до початку 1970 рр. здійснив сучасний переклад книг Нового Заповіту, який зміг побачити світ лише 1988 р. "Єпархіальний Вісник", що виходив у Львові у 1940-50-х рр. завдяки зусиллям ієрарха набув статусу загальноукраїнського видання і був єдиним українськомовним церковним журналом, що виходив в УРСР – "Православний вісник". Із проголошенням Незалежності України та створенням Помісної Української Православної Церкви відкрилися широкі перспективи для видавничих ініціатив.

У рамках презентованого проекту були представлені усі його головні серії – повний комплекс богослужбової літератури, виданий у період 1990-2000 рр., приурочений до Ювілею Християнства, монографічні видання відомих українських учених – І. Преловської, прот. Ю. Мицика, Д. Степовика та ін., підручники та посібники викладачів КПБА, серійні та періодичні видання, зокрема "Труди Київської Духовної Академії". Головну частину представлених видань склали близько сотні томів перекладів творів святих отців та Учителів Церкви – понад 20 книг св. Іоана Золотоустого, твори свв. Василія Великого, Григорія Богослова, Григорія Ніського, Кирила Єрусалимського, Климентія Александрійського, Афанасія Александрійського, Григорія Палами та ін. Окрасою книжкової колекції є і повне видання "Добротолюбія" – сформованого наприкінці XVIII ст. збірника повчань та правил отців та аскетів християнського Сходу. У видавничій серії відображені й пам'ятки давньої правової думки – Апостольські правила і канони, сформовані у період богословських пошуків та дискусій I тисячоліття. Корпусні видання продовжуватимуться й надалі, розширюючи дослідницький простір української богословської та філософської думки.

Під час відкриття митрополит Львівський і Сокальський Димитрій наголосив на важливості розвитку

богословської науки українською мовою як невід'ємному видимому атрибуті єдиної автокефальної Церкви. "Тому, перш ніж перекладати твори Святих Отців, були перекладені Святкові Мінеї, Октоїх, Апостол, Богослужбове Євангеліє, всі необхідні книги", – згадував митрополит, розповідаючи про активну участь Патріарха у перекладацькій діяльності. Він розповів про організацію роботи Патріарха, відзначив, що навіть у закордонні поїздки Першоієрарх бере з собою перекладні тексти для продовження роботи над ними. Особистий досвід співпраці з головним натхненником проекту митрополит окреслив так: "Відтоді я зрозумів, що працездатність Патріарха набагато більша, аніж нас усіх". Патріарший намісник, ректор Київської Православної Богословської Академії, митрополит Переяслав-Хмельницький Епіфаній відзначив співпрацю кількох навчальних закладів в організації перекладів, редакторську сумлінність Патріарха. "Переклади увійдуть в історію як основа становлення богословської науки в Україні" – підкреслив ієрарх.

"Важко переоцінити важливість цієї події. Це – підведення певного підсумку, хоча й ще не завершення", – зазначив у виступі голова Інформаційного відділу Української Православної Церкви Київського Патріархату архієпископ Чернігівський і Ніжинський Євстратій. Доповідач порівняв цю працю зі здобутками свв. просвітителів слов'ян Кирила і Мефодія та зазначив, що об'єктивна оцінка видавничих заходів Церкви буде дана тоді, коли сучасне українське богослов'я ознаменує "давню пісню в сучасних умовах", і Церква оживить її у проповідях, повчаннях та повсякденній праці. "А сьогодні – це лише етап, ще одна цеглина в будівлі Помісної Церкви". Одним із найважливіших здобутків перекладацької діяльності слід вважати переклад Біблії, який здійснив Патріарх.

На суспільному контексті перекладацького проекту наголосив заслужений журналіст України, лауреат Премії митрополита Іларіона (Івана Огієнка) Юрій Дорошенко. "Прикметно та символічно, що презентація богословського, творчого, наукового та літературного доробку Святійшого Патріарха відбувається саме у Львові та безпосередньо у стінах Львівського національного університету імені Івана Франка. Іван Франко мав таку ж працездатність і так само самовіддано клав своє життя на вівтар рідного народу. Івана Франка, як і святішого Філарета, чужинці, а найстрашніше – рідні українці-малороси, не раз намагалися зневажити, оббрехати, змусити відійти з прямого шляху. Іван Франко вистояв і не схибив – служив своєму народові. Патріарх Філарет із твердістю Каменяра, майже за його заповітом "перти плуга", попри брехливі анафеми, реальні загрози життю, продовжує твердо служити Богові та українському народові. У цьому їх подвижництво. Тут син Донецького краю дуже схожий на сина Галичини", – наголосив промовець. Серед переваг богословських видань та перекладів Ю. Дорошенко вказав і простоту та доступність мови, легкість стилю, що сприяє популяризації видавничого доробку.

"Ваші Преосвященства, всечесні отці, дорогі друзі! Перше, прошу Вас, викиньте із своїх голів усю похвалу на мою адресу, тому що буде не об'єктивно, якщо ви будете про мене думати те, що говорили", – розпочав свій виступ Святійший Патріарх Філарет.

"Я хотів би згадати, як почалась ця перекладацька діяльність ще за радянських часів. Коли я став екзархом, перше питання, яке стало переді мною: що ж в Українському Екзархаті є українське? Богослужіння – церковно-слов'янською мовою з російською вимовою, проповідь – російською мовою, крім Західної України, молитовників українською мовою не було, журнал – Львівський "Єпархіальний вісник" – закрили в часи Хрущова, і нічого українського не залишилося. Тому перше, за що взявся, – відновив "Православний Вісник". Потім, коли став першим секретарем ЦК України Шелест, мені поступила несподівана пропозиція: "Чи можете ви перекласти Біблію на українську мову?" Я кажу: "Можемо, тільки це – велика праця, перекласти всю Біблію. Новий Завіт можемо перекласти швидше". І нам дозволили перекласти Новий Завіт українською мовою. Я організував невелику групу перекладачів і ми за рік переклали Новий Завіт. Але тут Шелеста зняли, і переклад наш, мабуть, знищили, тому що тоді ж його за прихильність до українського зняли з цієї посади. Але потім, коли наблизилось тисячоліття Хрещення Русі, згадали про цей переклад і видали його 1988 року. І крім того, – молитовник церковнослов'янський, але з українською вимовою, оскільки в Західній Україні звикли читати молитви. Оце й усе українське, більше нічого українського не було.

Коли постала Українська Православна Церква й утворилася Українська Держава, я поставив питання, раз є Українська Держава, значить, повинна бути й Українська Церква, але автокефальна, незалежна від будь-яких центрів. Якщо не буде незалежної Української Церкви, то Українська Держава довго не протримається. Перший Президент ішов на вибори під гаслом: "Незалежній Державі – Незалежну Церкву!". Тоді ми провели Помісний собор і одностайно прийняли рішення про утворення Єдиної Помісної Української Православної Церкви. Рішення прийняли, але Москва стала проти, і, як ви знаєте, розділили нашу Православну Церкву на дві частини. Після обрання Патріархом я прийшов до висновку, що не буде Української Церкви, якщо українська мова не буде богослужбовою. Це буде та сама Російська Церква під назвою "Українська". А для того, щоб була Українська Церква, треба щоб богослужіння відправлялись українською мовою. А богослужбових книг нема – були лише деякі, перекладені ще у 20-ті роки, по них відправляли богослужіння. Переклади були недосконалі, тому перше, за що ми взялись – це переклад богослужбових книг на українську мову, за три чи чотири роки переклали більше двадцяти томів. І тепер наша Церква має і повністю забезпечує богослужбовою літературою всю Україну, навіть греко-католики користуються нашими виданнями.

Далі я звернув увагу – у нас в Патріархії продавалась Біблія російською і українською мовою, в перекладі митрополита Іларіона (Огієнка), і російською беруть, а українською – не беруть. Як же так, українці читають Біблію російською мовою, а не українською?! Поцікавився – мені кажуть: "не зовсім зрозуміло". Професор, митрополит переклав Біблію, а люди не читають. Тоді й виникло питання – треба перекласти зрозумілою, сучасною мовою, зрозумілою і церковною мовою! …І коли уже у нас з'явилась Біблія, ми її стали розповсюджувати. Друге видання було здійснене разом з Греко-Католицькою і з Римо-Католицькою Церквою, третє видання було уже з протестантами – з Біблійним товариством. Тобто, цю Біблію прийняли всі українські церкви. На сьогодні ми Біблію видали тиражем вісімдесят тисяч, і вона уже майже вся розійшлася.

Далі думаю, ми всі виросли в умовах атеїзму, молодь нічого церковного не знає, до церкви не ходить. Як до них дійти, щоб вони познайомились з християнським віровченням, християнськими обрядами, з Таїнствами? Я прийшов до висновку – треба видати "Закон Божий" українською мовою.

Продовження на стор. 8

30 вересня 2013 року у Всеукраїнський день бібліотек відбулося відкриття нової навчальної лабораторії в Науковій бібліотеці Львівського національного університету імені Івана Франка. За сприяння фундацій "Духовний вимір Європи" та "Ars longa" в лабораторію було передано 20 комп'ютерів із сучасним програмним забезпеченням, що дозволяє здійснювати навчання студентів відповідних спеціальностей з урахуванням новітніх новаційних інформаційних технологій.

День Університету

Науковий простір

XII Міжнародна конференція з кристалохімії

У Львівському національному університеті імені Івана Франка відбулася XII Міжнародна конференція з кристалохімії інтерметалічних сполук, ініціатором проведення якої є кафедра неорганічної хімії. Організаторами конференції були Міністерство освіти і науки України, Львівський національний університет імені Івана Франка, Національна академія наук України, Західний науковий центр МОН та НАН України та Комітет кристалографів України. Спонсорами конференції виступили Міжнародний центр дифракційних даних (ICDD, США), Компанія "Матеріали Фази Дані Система" (MPDS, Швейцарія) та Науково-консультаційна компанія "Структура-властивості" (Львів). Відкриття конференції відбулося 23 вересня в Актовій залі Університету, а наступні два дні конференція продовжила роботу в Будинку Вчених. Конференцію відкрив голова організаційного комітету член-кореспондент НАН України, професор, завідувач кафедри неорганічної хімії Роман Гладишевський. Привітали учасників проректор Університету професор Богдан Котур та голова Західного наукового центру Національної академії наук України академік Зиновій Назарчук.

Мета конференції – представлення та обговорення нових результатів синтезу, кристалічної структури та властивостей інтерметалічних і споріднених сполук, а також обмін науковою інформацією, розширення співпраці. До організації та проведення конференції були залучені молоді науковці, аспіранти, магістри та спеціалісти кафедри неорганічної хімії хімічного факультету.

Загалом у роботі конференції взяли участь 190 кристалохіміків, які представляли відомі наукові центри 24 країн: України, Австрії, Азербайджану, Бельгії, Ізраїлю, Іспанії, Італії, Канади, Китаю, Латвії, Нідерландів, Німеччини, Норвегії, Польщі, Португалії, Росії, Словаччини, США, Таджикистану, Тунісу, Франції, Чехії, Швейцарії, Японії. Україна була представлена науковцями Львівського, Київського, Донецького, Чернівецького, Ужгородського, Східноєвропейського національних університетів, Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут", Національного університету "Львівська політехніка", Луцького національного технічного університету, Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, Українського державного хіміко-технологічного університету, Донбаської державної машинобудівної академії, а також інститутів НАН України: магнетизму, металофізики, проблем матеріалознавства, сцинтиляційних матеріалів, фізики напівпровідників, фізико-механічного, фізико-технічного, фізико-хімічного.

У день відкриття конференції відбулася сесія, присвячена пам'яті ідейного натхненника конференції, засновника та керівника Львівської кристалохімічної школи професора Євгена Гладишевського. Зі спогадами виступили професори М. Миськів (Львівський національний університет імені Івана Франка), Д. Семенишин (Національний університет "Львівська політехніка"), Т. Добаткіна (Інститут металургії ім. О. О. Байкова, Москва).

Провідні вчені світу в галузі кристалохімії виголосили 13 пленарних доповідей: Є. Антіпов (Російська Федерація),

Р. Бурріель (Іспанія), П. Віллар (Швейцарія), Ю. Гринь (Німеччина), Р. Дронсковскі (Німеччина), Р. Кніп (Німеччина), А. Перейра Гонсалвес (Португалія), В. Печарський (США), Н. Скрябіна (Російська Федерація), Ж.-К. Теденак (Франція), Т. Фесслер (Німеччина), Я. Філінчук (Бельгія), Л. Гавела (Чеська Республіка). Також було зроблено 21 усна та 125 стендових доповідей, які охоплювали наукові секції: діаграми стану, кристалічні структури, фізичні властивості, кристалохімічні особливості сполук і бази структурних даних. Матеріали конференції опубліковані у збірнику тез і також будуть опубліковані в журналі "Chemistry of Metals and Alloys". Програма конференції включала екскурсії древнім Львовом та околицями, відвідання музеїв і галерей.

Роман ГЛАДИШЕВСЬКИЙ,
професор, завідувач кафедри
неорганічної хімії

Бібліотечний форум

Українська палінодія XXI ст.

Продовження. Початок на стор. 7

На той час вже був переклад "Закону Божого" на українську мову, але не користувався популярністю. Я взяв його поправив, переробив і вирішив видати великим тиражем, думав – сто тисяч. На сьогодні ми видали книгу тиражем сімсот п'ятдесят тисяч. І ці сімсот п'ятдесят тисяч розповсюдили безкоштовно. Хто хотів – приходив, брав у соборі, по єпархіях, таким чином розповсюдили по всій Україні. Там є все, що потрібно для знання про християнство кожній людині. Це теж велика праця нашої Церкви. Потрібні були великі кошти, і я вирішив, що краще не побудувати два-три храми, але "Закон Божий" роздати всій Україні".

Окремо Патріарх зосередив увагу на питаннях розвитку та реформування системи духовної освіти. Адже і тут становлення новітньої традиції відбувається у складних умовах подолання усталених та накинених ззовні стереотипів. На чужих джерелах не може творитися національна культура. Звідси й нагальна потреба у нових науково-богословських та джерельних виданнях.

"Що ж це за українська Духовна академія, яка не користується українською богословською книгою? Для того, щоб розвивалось українське богослів'я, треба щоб були творіння Святих Отців. Заглибимось в історію російського богослів'я – воно почало розвиватись тільки тоді, коли з'явились творіння Святих Отців російською мовою. Тоді, з одного боку, з'явились творіння Святих Отців російською мовою, а з другого боку – вплив протестантизму. Петро I "пробив вікно в Європу", і через це вікно повіяв протестантський дух. Зіткнулись протестантизм і Святі Отці, і під цим впливом російські Духовні академії стали розвиватися, набирати сили. Поки в нас не буде творінь Святих Отців українською мовою, українського богослів'я не буде".

"Богослів'я – це Божественне Одкровення, і що відкрив Бог, те людина і може знати, тільки своїми словами передавати те, що Бог відкрив", – наголосив Патріарх Філарет. Саме цього Одкровення навчають Святі Отці та Учителі Церкви, допомагаючи пізнавати єдину Істину Біблії. Втрата духовно-інтелектуального зв'язку суспільства з вченням Святих Отців неминуче призводить до моральної деградації та поділу. "Тому в нас виявилося стільки церков і стільки релігійних напрямів, скільки тлумачень Біблії. Хто керується Святими Отцями, той знає Божественну Істину так, як вона відкрита Богом, а хто керується своїм розумом, той перекручує Божественне Одкровення і заводить людей в оману. Це повинен знати кожен християнин. І ми, слава Богу, уже переклали багато, сімдесят томів, чи й більше, наприклад, твори св. Іоанна Золотоустого переклали повністю. І я думаю, що якщо Бог дасть мені ще життя два роки, то Святих Отців ми перекладемо всіх. Але й це ще не все – ми можемо мати переклад українською мовою, але треба з текстами працювати. Тому ставимо вимоги до аспірантів, що якщо не напишуть за рік 2 науково-богословські статті – не можуть вчитися в аспірантурі. Тому зараз і студенти, які хочуть вчитися, пишуть наукові статті. Крім того, ми хочемо, щоб Міністерство освіти і науки визнало дипломи наших вищих навчальних закладів. Вони перед нами ставлять відповідні умови – щоб у нас були доктори богослів'я і церковної історії. І ця вимога підштовхує нас, тому захистили за рік уже 4 докторські дисертації. Крім того, ми вимагаємо, щоб професори написали українською мовою і видали лекції. Тобто, ми стимулюємо богослів'я українською мовою. Все це разом взяте, приведе до того, що Українська Церква міцно стане на український духовний фундамент, і воротня до старого, до російського – не буде, тому що зміниться нове покоління, зміниться менталітет і духовенства, і єпископату, і віруючих, і тому Москва нехай не зазіхає. Повернення туди не буде! А якщо не буде повернення Української Церкви на північ, то буде Українська держава, і Українська Держава, її утвердження відбудеться тоді, коли вона вступить в Євросоюз! Тому нам треба підтримувати цей напрямок нашої зовнішньої політики. Хоча до політики не маю права втручатись, але, будучи керівником Церкви, розумію, що якщо Україна не буде державою – не буде Української Церкви, а не буде Української Церкви – не буде й Держави Української. Ви бачите, яка зараз іде боротьба Росії за Україну, жорстока боротьба. Я не хочу сказать, що "холодна війна", але холодом з півночі віє дуже сильно. Тому нам треба входить в Європейський Союз, для того, щоб утвердитися Україні як державі. Якщо ми будемо в Європейському Союзі, то Українська Держава відбулась назавжди. А якщо не вступимо туди, то є небезпека, що з нами будуть боротися, поки не зламають. Але Церква буде молитися і робити все для того, щоб існувала Українська Держава. І на цій духовній основі буде і наша Держава, і наша мова. Ви бачите, який наступ на українську мову ведеться, ви, вчені, знаєте: немає мови – немає нації. Нам кажуть, що російський, український, білоруський – "єдиний народ", не визнають нас нацією, але саме українська мова дає нам можливість утвердити нашу українську свідомість, нашу українську історію, нашу українську культуру. Ви знаєте, як перекручується історія. Ми створили також церковний науково-дослідний інститут для вивчення правдивої церковної історії, Владика Димитрій є головою цього науково-дослідного інституту, який, думаю, принесе нам багато користі".

"На життя нам треба дивитися з оптимізмом – за прогнозами деяких науковців Україна через 50 років буде найбільшою європейською державою, підстави для цього є, і нехай Господь благословить за наші великі страждання", – підсумував Предстоятель.

В обговоренні проекту взяв також участь політик і громадський діяч, завідувач кафедри філософії та економіки Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького Ігор Держко. Відзначивши інтеграційну роль християнства в історії Європи, він визначив роль і значення українського видавничого проекту як важливого етапу в збереженні Західної цивілізації, де поруч із грецькою філософією та римським правом як головними творчими компонентами сьогодні відчувається брак саме християнського духу.

Проректор Львівського національного університету імені Івана Франка Мар'ян Лозинський від імені Ректорату висловив подяку Святійшому Патріархові за цінний дар Науковій бібліотеці та можливість особистого спілкування. "За все своє життя не пригадую такої лекції, таких зворушливих, щирих слів, які я почув від Вас. Від глибини душі і серця Ви говорили нам, якою має бути Україна, якою повинна бути Українська Церква, яким має бут український народ. І він таким буде!". Проректор відзначив, що отримана література стане неоціненним скарбом для студентів, аспірантів, викладачів Університету, порівняв досвід екуменічної діяльності Патріарха Філарета зі співпрацею митрополитів Андрея (Шептицького) та Іларіона (Огієнка). На згадку про зустріч проректор подарував Патріархові перший том "Енциклопедії Львівського університету" і висловив сподівання на зустріч Святійшого Патріарха з викладачами та студентами Університету в Актовій залі.

Подяку за проведену зустріч висловив і декан історичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка професор Роман Шуст. "Коли будівничий зводить будівлю, він найперше думає, який закласти фундамент. Цим фундаментом і одним з наріжних каменів організаційної структури Церкви є ця література". Декан відзначив величезну працю, вкладену у реалізацію видавничого проекту, висловив подяку за продовження традиції комплектування книгозбірні, що колись забезпечувала потреби і теологічного факультету, українськомовним ресурсом. Професор Роман Шуст порівняв доробок Патріарха в галузі богослів'я з працею "патріарха історичної науки" Михайла Грушевського, зазначивши, що обоє заклали підвалини розвитку української духовності, науки та державної традиції. На знак особливої поваги проф. Р. Шуст від імені Товариства судововишнянців "Рідне місто" імені Тадея Дмитрасевича вручив Патріархові ювілейну медаль, відкарбовану з нагоди відзначення 1025-річчя Хрещення Руси-України у Судовій Вишні – на батьківщині відомого українського аскета і полеміста ченця Івана (Вишенського). Це – один із п'яти примірників унікального карбування. Декан також висловив сподівання на зустріч академічної спільноти з Патріархом, зазначивши, що йому вдається сказати і зробити те, чого не можуть політики.

На завершення презентаційного заходу Святійший Патріарх висловив подяку Ректоратові Львівського національного університету імені Івана Франка за багаторічну співпрацю, відзначивши його Благословенною Грамотою, а колектив Наукової бібліотеки – медаллю з нагоди відзначення 1025-річчя Хрещення Руси-України. Усі презентовані видання були передані до фонду Наукової бібліотеки.

У рамках презентації у головному читальному залі Наукової бібліотеки було розгорнуто виставку унікальних рукописів і стародруків XVI-XIX ст., що відображають головні етапи формування перекладів богословської спадщини I тисячоліття. Учасники заходу могли побачити рукописні тексти святих Єфрема Сирина, Іоанна Ліствичника, авви Дорофея та ін. В експозиції були представлені унікальні зразки давньої житійної літератури, а також перші видання перекладів творів Святих Отців, здійснені в Україні, зокрема Київське видання "Бесід" св. Іоанна Золотоустого. Серед унікальних експонатів – списки "Палінодії" архімандрита Захарії (Копистенського), Правила св. Василія Великого арабською в'яззю 1745 р., першодруки Острозької Біблії 1580 р. та польськомовного перекладу Біблії єзуїта Якуба Вуєка 1599 р.

У презентаційних заходах взяли участь представники Університету, а також інших науково-освітніх, науково-дослідних і бібліотечних установ Львова. Серед гостей презентації були відомі письменники та громадські діячі – Лауреат Шевченківської премії Михайло Слабошпицький, секретар Національної Спілки письменників України Сергій Грабар, народні депутати Арсеній Яценюк, Ігор Васюник, Степан Кубів, політолог Олег Медвєдєв та ін.

Василь КМЕТЬ, директор НБ
ЛНУ ім. Івана Франка

Пам’ять

30 вересня кафедра сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича провела літературні читання з нагоди Дня перекладача. Під час зустрічі лунали поетичні та прозові твори класиків перської літератури та суфізму – Джалаледдіна Румі та Абдаррахмана Джамі. Іраністи зачитали мовою фарсі вибрані уривки з “Масневі-йе манаві” та “Діван-е Шамсі Тебрізі” Мавляві. Слухачі мали можливість насолоджуватися й українськими поетичними перекладами дотепних уривків, які здійснили Микола Ільницький та світлої пам’яті Ярема Полотнюк, а також перекладацькими спробами студентів-другокурсників. Згодом пролунали перські притчі з “Багаристану” Джамі, який вийшов українською мовою у перекладі Романа Гамади.

Дещо із архівів моєї пам’яті, що ще сьогодні гріє моє серце

Наше життя подібне до пари, яка є на короткий час, або нагадує нам казку, що має гарний початок і швидкий кінець. Напрошується тут ще мудрий Монтеск’є, який свого часу сказав: “Дуже жаль, що маємо так мало простору між тим часом, коли ми були ще дуже молоді і часом, коли ми стали дуже старі”. І кожен із нас на цьому світі є чимось оригінальний. Відома вічна циклічна істина: все краще, мудре і світле повертається та помножується. Було б добре задокументувати в спогадах для наступних поколінь штрихи портретів цікавих і своєрідних людей і, навіть на перший погляд дещо до кінця незрозумілих, неодновимірних і, можливо, комедійних, з якими зустрічаємося і які згодом, як зрештою і ми всі, відходять у вічність. Варто, щоб такі спогади писали не за замовленням, а за покликом душі, щирим серцем, і прийдешні покоління використовували б набутий досвід попередників і творчо розвивали.

Дуже мудрими та влучними античними цитатами та сентенціями наповнені художні й наукові тексти оригінального професора Андрія Содомори, письменника, поета, перекладача та науковця. Хоч би взяти ту сентенцію,як наприклад: “Воістину: ми втративши – оцінюємо…” Вона полонила мою душу й навіяла мені думку про те, чи не варто було б щось цінного пригадати зі свого життя, що в ньому залишило глибокі сліди, формувало його професійну сторону. Написане серцем відчуваєш фізично. Свої спогади я присвячую пам’яті Федора Івановича Шумиляка, непересічного викладача теоретичної граматики, фонетики та лексики сучасної німецької мови й художнього перекладу. До речі, 11 вересня поточного року минуло п’ять років від закінчення його земної мандрівки. Публікація цих згадок буде доброю пам’яткою про нього.

Вперше я познайомився з ним як абітурієнт на консультації з німецької мови в головному корпусі Львівського університету імені Івана Франка. Чоловік середнього зросту й віку ввійшов в аудиторію (сьогодні це А.111), привітався німецькою мовою і почав консультацію то українською, то німецькою почергово. Він відразу полонив присутніх абітурієнтів (а це були здебільшого сільські дівчата й демобілізовані з армії юнаки) своїм відмінним знанням німецької мови, її бездоганною вимовою.

Незабаром обставини склалися так, що наш консультант став одним із перших моїх екзаменаторів на вступних іспитах. Він запам’ятав мене в солдатській уніформі, у якій я складав вступний іспит з німецької мови, як сам часто згадував, надовго. Мушу зізнатися, що це мені імпонувало й тішило мене, особливо тоді,коли при цьому були присутні мої друзі. Я склав успішно всі іспити і став студентом Львівського університету, факультету іноземних мов, німецького відділу. Згодом з’ясувалося, що моїм першим екзаменатором на вступних іспитах до Університету був одним із шанованих викладачів кафедри німецької мови Львівського університету. Слід пригадати, що в мої студентські роки на кафедрі німецької філології працювали викладачами в основному жінки. Спочатку Ф. І. Шумиляк був на кафедрі другим чоловіком після її завідувача (проф. Б. М. Задорожного). У жіночому колективі говорити багато не любив і здавався “сухоголосним”, людиною в собі. Але це були перші враження. З часом виявилося, що він синтезував у собі багатогранні знання, потрібні для лету думки, яку висловлював завжди гордо, аргументовано, авторитетно, був переконаний у її науковій об’єктивності. У своїх судженнях, передусім про лінгвальні, фонетичні явища, про питання художнього перекладу був точний як науковець і математик, своєрідний “снайпер”. Він багато курив. Тому на перервах шукав собі компанії з чоловіками інших кафедр факультету або перебував у фонетичному кабінеті. Курили також на сходовій клітці біля вікна.

Тут на перервах збиралися студенти-германісти й інші, оточували Ф.І. Шумиляка й відбувалися цікаві, бурхливі дискусії на лінгвістичні й актуальні суспільні теми. Федір Шумиляк, хизуючись своїми феноменальними знаннями, любив перевіряти студентів, чого вони вже навчилися, перебуваючи в Університеті. По суті, це було продовженням занять, які відбувалися на парах,але вже поглиблене вивчення різних аспектів німецької мови (лексики, фонетики, граматики) у цікавих формах, шляхом питань і пошуків правильних відповідей на них. Набуте в цих дискусіях запам’ятовувалось на все життя. Особисто мені запам’яталися глибокі думки та роздуми про філософський і граматичний час, співвідношення між часом та аспектуальною семантикою, і мовні засоби його вираження в національних мовах. Запам’ятав різницю між поняттями: лінгвальний-лінгвістичний,інваріантний мовний склад-варіантний (мовленнєвий) склад, тотальна і часткова силабічна кооптація та багато інших понять, навіть маститі лінгвісти сплутували терміни. Розроблена ним теорія складу жваво обговорюється в науковому лінгвістичному колі. Те, що Федір Шумиляк був відкритий для дискусій зі студентами, не означає, що вони завжди одержували готову відповідь чи готову інтелектуальну лінгвістичну лабораторію. Часто вони повинні були збирати немало “шкарпеток вранці і готувати їсти ввечері”. Іншими словами, вони змушені були (звичайно, хто мав спрагу знань) перелистати масу лінгвістичної літератури і словників, докласти чимало зусиль, щоб задані ним теоретичні лінгвістичні парадигми перетворити в практику знань.

Одного разу, а це було перед Різдвяними святами, перебуваючи в колі студентів, які зібралися на сходовій клітці, що веде на факультет іноземних мов, Шумиляк Ф. І., звертаючись до молодих германістів, поставив перед ними нелегкі завдання приблизно такого змісту: “Ти кажеш…,– робить маленьку паузу і далі продовжує з деякою іронією, – …що вже на цьому курсі. Добре. Ти, напевно, знаєш, як сказати німецькою мовою: керівна роль комуністичної партії,боротися за мир, соціалістичне змагання. Живеш у селі і, напевно, на Святий вечір поїдеш додому. Бабусю маєш? Побачиш, як вона буде мак терти на кутю і буде цікавитись твоїми знаннями німецької мови, і може тебе запитати, як ти сказав би німецькою мовою, що вона робить. То як же буде німецькою мовою: терти макогоном мак на кутю?”. Або ще такі фрази Федора Шумиляка, у яких були реалізовані певні граматичні явища: Вона вмирала, вмирала, але не вмерла. Кому як кому, а тобі я скажу; кого як кого, а тебе все ж таки я поважаю (люблю), чи: кого я не питав, ніхто не читав цієї книжки і т.д. Студенти: тик-мик і були загнані в глухий кут. Такі завдання спонукали їх до самостійного мислення і самостійної роботи. Звичайно, хто цього хотів.

Щодо мене, то Федір Іванович залишив глибокі сліди у формуванні мого педагогічного досвіду. У пам’яті досі своєрідно відлунюються живим голосом характерні для Федора Шумиляка його розум, оригінальний лінгвістичний спосіб мислення, лексика, побудова фрази, її фонетичне звучання. Пригадую, якось одного разу після лекції із так званого наукового комунізму ми зустрілись на тій же площадці сходової клітки і в розмові я сказав йому, що був на лекції з наукового комунізму і відчув,що наш лектор фанатично переконаний комуніст. Федір Шумиляк трошки задумався і в присутності доц. Андрейчука І., доц. кафедри класичної філології, який там теж із ним часто курив, приблизно сказав: “Комунізм – це взагалі непогана ідея, але вона могла б бути реалізована лише тоді, якби всі люди були б справжніми Божими ангелами. Оскільки таке не може бути, бо всі ті, хто плекає цю ідею, нагадують чомусь якнайменше таких ангелів”.

Федір Шумиляк був відкритий до лінгвістичних та інших дискусій. Але в розмові добре відчував, кого можна наблизити до себе, а кому виявляти недовіру. Часом, коли хотів висловити критичну думку щодо якихось комуністичних постулатів, яких не сприймав, чи органів тодішнього режиму й чиновників, застановлявся над тим, про що говорив, бо знав, до чого це може призвести. У розмовах на так званому ФПК і при зустрічі з іншими людьми не витримав до кінця, казали “погорів” і був звільнений з роботи, будучи насправді невинним. Він для влади і ні для кого загрозою не був, крім того, що мав добрі знання з багатьох наук і в самому способі мислення. Федір Шумиляк був не тільки лінгвістом з великої букви, а й ерудованим гуманітарієм взагалі: істориком, філософом, богословом, психологом, тільки не методистом. Його мало цікавила примусова дисципліна, присутність в аудиторії студентів. У нього міг добре вчитися той, хто цього хотів. Він просто цього не розумів, як можна змушувати вчитися. Пригадую, коли в нього на лекції з теоретичної фонетики було з 20-ти лише 2-3 студентки і він все одно читав для них лекцію. Якщо хтось хотів мати конспект його лекцій, то він міг його позичити тільки в Христини Назаркевич, яка регулярно відвідувала його лекції (тепер Назаркевич доцент кафедри німецької філології Львівського університету). Мав своєрідне світобачення, вважав наше буття на землі суєтою суєт, яка проноситься над землею і зникає, як порох. Однак неодноразово підкреслював, що все, що існує в нашому світі, як і сам світ, має свого автора. Він виділяв далеко не дилетантські зацікавлення до філософського богослов’я. Навіть при оцінці самого феномена мови він долучався до тих,хто вважає її високою даністю. Теорія Дарвіна, войовничий атеїзм і багато іншого часто терпіло крах в дискусіях з ним на релігійні теми. Він добре знав Біблію як науку, але ніяк не міг збагнути логічності деяких біблійних понять і аргументацій християнських постулатів, тому сам собі часто ставив запитання.

Федір Шумиляк жив чесно і правдиво. Подібно до Григорія Сковороди уникав окупацій метушнею, хотів, щоб на серці було не каламутно, а чисто, радісно, хоч добре розумів і не один раз про це говорив, що ця штука, яку ми всі називаємо життям, не завжди, як та чиста вода синіх гір, не раз воно втягує людину у свою буденну круговерть. І тому все своє активне життя будував собі помаленьку скромний невеличкий особняк.У пам’яті й досі виникають уявні образи його контурів, подвір’я з маленьким городом з клумбочками квітів, які дуже любила його дружина Христина Федорівна. Згадується маленький столик, який стояв в одній з кімнат поруч зі спальнею, за яким ми пили з Федором Івановичем і його дружиною чай, як тільки я приходив до них (а це було часто). Дітей у них не було, і тому вони любили гостей. Інколи пригощали мене смачним вином для підняття настрою. Як сьогодні бачу уявно кімнату, в якій знаходилося багато рідкісних цікавих книжок, його бюрко як він називав робочий кабінет з невеликим столиком, на якому стояла друкарська машинка. Одного разу (пам’ятаю, що це було восени), Федір Іванович показав мені свою бібліотеку, дозволив її оглянути і навіть щось собі взяти. Він уже не працював і проф. Богдан Задорожний, завідувач кафедри німецької мови, доручив мені читати курс лекцій з теоретичної фонетики. Оглядаючи бібліотеку, я побачив багато цікавих книжок з цього курсу, але не насмілився попросити. Тоді він сам вибрав дві книжки і подарував мені з посвятою, це були: фонологія сучасної німецької мови Г. Майнгольда і Е. Штока (1982 р.) та теоретична фонетика тієїж мови Н. Авазбаєва.

Я часто бував у нього вдома. Мені було цікаво дискутувати зним на різні теми, навіть і за межами університету. Інколи допомагав йому по господарству. Одного разу весною він запросив мене понаглядати за його будинком кілька днів, бо хотів поїхати з дружиною до Ходорова відвідати брата і сестру. Я погодився. Мав ще маленький обов’язок – доглядати його собаку, якого вони з дружиною дуже любили. Собака був мирний, вихований, бачив мене там вдома декілька разів. Я трохи переживав, бо не був упевнений, наче відчував, чи зможу дати з собакою раду. У день поїздки до Ходорова Федір Іванович залишив мені ключ від дому, дозволив користуватися книжками, які мені подобатимуться, і поїхав на вокзал. Я, поцікавившись деякими рідкісними виданнями, вийшов на подвір’я, оглянув город (це була весна), побачив ще кусочок недокопаного городу і вирішив добровільно його копати. Пам’ятаю, як, трохи покопавши, я сів на призьбі хати відпочити. Собака бігав, трошки грався зі мною. Відпочивши кілька хвилин, я хотів піднятися і продовжувати копати город. Тут підбіг собака, який сидів недалеко, спонукаючи мене до гри з ним, сів навпроти мене і не хотів, щоб я піднявся і продовжував свою роботу. Він гавкав до мене і не дозволяв зрушити з призьби будинку. Гавкав щораз агресивніше, я злякався і продовжував сидіти. Так ця процедура тривала близько півгодини. Потім собака відбіг на город, і я лише тоді зміг продовжувати роботу. Забавна була історія!

На основі всього, що збереглося в моїй пам’яті, хотів би зауважити, що Федір Іванович умів цінувати й поважати справжні людські цінності і мав свої принципи, торгівлю якими обходив він різними способами. Не йшов на компроміс із совістю. Звідси ж несприйняття всякої половинчастості. Жити за такими мірками, триматись своєї позиції важко кожному, а особливо людині думаючій, творчій, коли вона все пропускає крізь серце. Так вже трапляється,що такі люди нас рано залишають і тоді довго стікає тривогою і неспокоєм розкрита рана. Дуже шкодую, що не вдалося записати на диктофон дещо важливого із спогадів Федора Шумиляка з часу його навчання в гімназії.

Сенсом його життя були пошуки істини: чи то світло буття, чи лінгвальної природи лінгвістичного явища. “У кого мандат на істину – важко сказати”, – повторював Федір Іванович. “Головне тут, щоб не порушувати інструкції природи і Святого письма. Кожному своє”. У наш час найбільш популярно цей феномен визначила наша прекрасна поетеса і філософ Ліна Костенко:

Не гідно бути речником юрби
Раби рабів ще гірше, ніж раби.
Грядущий хам вже навіть не гряде
Уже він сам в грядуще нас веде….

З відходом Федора Шумиляка у вічність українська германістика зазнала втрати, принаймі в галузі лексики, теоретичної граматики та фонетики. Добре було б, якби таких людей, як Федір Іванович серед викладачів вищої школи була хоча б “критична маса”. Є. Шендельс автор відомої німецької граматики дуже шанувала його знання німецької мови і, як говорили, ніби була у нього навіть закохана. Важко мені підібрати фрази, якими я хотів би завершити дещо із спогадів про свого оригінального вчителя німецької мови Федора Шумиляка. Проте добре знаю, що буду його пам’ятати до кінця своєї земної мандрівки у вічність.

Ярослав ГАВРИЛИШИН,
доцент кафедри
німецької філології

Постаті

День Університету

22 вересня 2013 року студенти факультету електроніки здійснили одноденний туристичний похід зі с. Гребенова у м. Сколе через гори Кудрявець і Лопату. На горі Лопата вони взяли участь у Панахиді за вояками УПА, які загинули в околицях цієї гори влітку 1944 року в бою з об'єднаними німецько-угорськими військами. Панахиду відслужив настоятель Гошівського монастиря за участю жителів с. Сукіль.

На сторожі Українського Слова

Все, що мав у житті, він віддав
Для одної ідеї,
І горів, і яснів, і страждав,
І трудився для неї.

Іван ФРАНКО

Пресумна, гнітюча вістка долинула з-за океану: 17 квітня 2013 року відійшов у вічність Осип Володимирович Кравченюк…

Коли запитати філологів, істориків, культурологів або ж богословів в Україні, чи відомий їм дослідник Осип Кравченюк, мабуть, 99 відсотків дасть негативну відповідь. І дуже несправедливу відповідь, бо Осип Кравченюк заслужив, щоби не тільки ім'я його, а й праці були відомі тому народу, для якого він щиро та самовіддано працював протягом усього свого життя. На жаль, О. Кравченюк – не виняток. Якісь забудькуваті ми. Це зокрема стосується українських дослідників, які працювали поза межами України. При тоталітарному режимі, якщо вони не були впертими радянофілами, про них можна було згадувати хіба що гидкою лайкою. А з часом порідшали ряди дослідників. Ото ж я майже впевнена, що пишу першу (або, принаймні, одну з перших) у пресі України статтю про Осипа Кравченюка. Хотіла б помилитися….

Коли роздумую над життєвим подвигом професора Кравченюка, згадується Франковий герой Євгеній Рафалович (повість "Перехресні стежки") та його кредо "Вихований, вигодований хлібом, працею і потом свого народу, він повинен своєю працею, своєю інтелігенцією відплатитися йому. Се перший заповіт, такий, від якого ніщо й ніяким способом не може увільнити його" [Франко І. Я. Зібрання творів : у 50 т.– Київ : Наук. думка, 1979. – Т. 20. – С. 291]. Таким, очевидно, був Заповіт Рідного краю, який взяв у мандрівку життя Осип Кравченюк, коли на двадцятому році життя покидав рідне Тернопілля. Усе подальше життя довелося прожити йому на чужині, одначе він завжди стояв на сторожі Рідного Слова.

Життєпис Осипа Володимировича Кравченюка досить типовий для його покоління та його краян. Він народився 7 жовтня 1924 року в інтелігентній родині в Тернополі. У липні 1942 року закінчив там класичну українську гімназію. Протягом деякого часу працював книговодом у цукроварні й у пивоварні. Виїхав з України в березні 1944 року, приєднавшись до тих численних українських блукальців-скитальців, які шукали в світі кращої долі. Ота вічна правда сумних Шевченкових слів: "Не гріє сонце на чужині, / а дома надто вже пекло". Блудні діти (в англійській мові є такий місткий гіркотою термін self-exiled – "самозасланці"), вони покинули рідний край, коли там від крові хижіла земля (В. Симоненко). Та більшість із них плекали Україну в глибинах душ, тужили за рідними місцями, ця туга щеміла, пульсувала, билася, боліла, закликала до праці.

Спершу О. Кравченюк перебував в Австрії, що стала під час закінчення Другої світової війни тимчасовим прихистком для багатьох тисяч українців, а згодом переїхав до Німеччини. Студіював германістику як спеціальність і європейську історію як факультатив в Університеті Людвика-Максиміліана (Мюнхен), де в березні 1951 року здобув ступінь доктора філософії (згідно з тодішньою терміносистемою наукових ступенів і звань у Німеччині). У червні того ж року переїхав до США. 1960 року одержав ступінь магістра бібліотекознавства в Колумбійському університеті (Нью-Йорк). Працював у каталозі слов'янських мов того ж університету. З 1962 року викладав німецьку мову й літературу, порівняльне літературознавство й історію в Кінгз коледжі (Вілкес-Беррі, штат Пенсильванія), де одержав наукове звання професора 1972 року. Дійсний член НТШ з 1975 року, протягом деякого часу він був заступником голови Філологічної секції НТШ. Обізнаний зі світовою літературою зокрема з українською, науковець відчував, наскільки несправедливим є той факт, що українська література так мало відома у світі, як і наш нарід загалом. Умови його життя та праці сприяли тому, що при мурашиній працездатності О. Кравченюк став видатним бібліографом чужомовної україніки, без розвитку якої не мислима євроінтеграція нашої культури. Взяв на себе велетенську роботу, яку не міг здійснити ніхто в Україні через відсутність джерел. Водночас така бібліографічна інформація абсолютно необхідна, якщо розглядати нашу культуру, нашу історію в контексті світовому. За своїм характером праця бібліографа, з одного боку, – каторжна: інколи доводиться переглянути стоси періодики, щоб знайти (а часом і не знайти!) одну скромну позицію. Але ж водночас це праця – творча, сповнена радістю наукового пошуку... Пишу оце про Осипа Володимировича, а в уяві своїй бачу благородних наших бібліографів – М. Комарова, В. Дорошенка, І. Калиновича, Ю. Меженка, Ф. Максименка, Я. Стешенка, Б. Ясінського, М. Мороза, М. Тарнавську… І уявляється мені серія книжок про їхнє подвижницьке життя, про прагнення показати світові свій край у дзеркалі бібліографії… Коли ж нарід наш навчиться вшановувати своїх подвижників?!

О. Кравченюк був першопрохідцем у багатьох галузях. У його бібліографічному огляді "Україніка західноєвропейськими мовами від 1945 до 1962" (1964) прокоментовано 158 різномовних публікацій із багатьох аспектів українського життя. Дізнаємося чимало про зовсім невідомих нам науковців різних народів, що писали про Україну, знайомимося також із розвідками Ю. Шевельова, Ю. Луцького, Я. Б. Рудницького окремими західноєвропейськими мовами. Науковець також уклав покажчики "Шевченкіана німецькою мовою" (1963), "Шевченкіана англійською мовою" (1964), що охоплюють основні переклади творів Т. Шевченка німецькою і англійською мовами та праці дослідників відповідними мовами. Опублікована в "Сучасності" бібліографічна розвідка "Шевченкіана німецькою мовою" охоплює дуже стисло всю історію німецькомовної шевченкіани від першої нотатки про поему "Гайдамаки" в лейпцизькому

періодичному виданні "Jahrbuch für Slawische Literatur, Kunst und Wissenschaft" в 1843 р. (№ 1. – С. 81) до публікацій 1961 р. з професійним перекладознавчим аналізом. Розвідка "Шевченкіана англійською мовою" особливо мені дорога, бо щемливий спогад про неї веде мене до ірпінської оселі Григорія Порфировича Кочура. "Університетом перекладознавства" називали цю оселю в 60-80 роки XX сторіччя, бо її благородний господар, негласно керуючи перекладознавчим процесом в Україні, був причетний до вишколення всіх сучасних фахівців з перекладознавства. Я мала щастя систематично відвідувати Ірпінь, протягом десятиріч Григорій Порфирович перечитував і виправляв усе, що я збиралася подати до друку. Якось у січні 1965 року приїхала я до Ірпеня, і Григорій Порфирович показав мені укладену Осипом Володимировичем бібліографію англомовної шевченкіани, опубліковану в трьох випусках журналу "Сучасність". На той час я вже близько двох років працювала в галузі англомовної шевченкіани, та все ж знайшла в розвідці чимало мені невідомого. Звідкіля в Григорія Порфировича примірники "Сучасності", я не питала: таке запитання було б принаймні нетактовним в "часи глухонімії" (Леся Українка). Ксероксів ми не знали, ото ж усю ніч я переписувала бібліографію. Яке ж то щастя було для мене!

О. Кравченюк – автор шевченкознавчих розвідок "Чужинецькі перекладачі творів Т. Шевченка й автори праць про нього; біографічні замітки" (1980), "Початки культу Тараса Шевченка в Галичині" (1989), кількох ювілейних статей про Т. Шевченка в україномовній пресі США. Він – автор праць з чужомовної літературної україніки ("Культ Лесі Українки в Америці", 1997; "Богдан Лепкий в Америці", 1998), зокрема франкіани ("Особисті зв'язки Івана Франка з чужинцями", 1968; "Культ Івана Франка в Америці", 1994); історії української імміграції в Америці (статті "Українці на Гавайських островах", 1982; "Українці в Америці", 1985). У цих статтях подано детальний огляд організованого життя нашої еміграції та показано, наскільки це організоване життя упродовж останніх ста років спричинилося до збереження української ідентичності в Америці.

О. Кравченюк – дослідник історії українського релігійного життя в США, діяльності митрополита А. Шептицького (книжки "Митрополит Андрей Шептицький в англомовних публікаціях", 1961; "Велетень зо Святоюрської гори: причинки до біографії Слуги Божого Андрея на підставі західноєвропейських джерел", 1963).

Не можна без хвилювання читати надзвичайно містку інформацією статтю "Початки культу Тараса Шевченка в Галичині". У ній, зокрема, детально описано величне святкування сторіччя від дня народження Т. Шевченка, що відбувалося 27-28 червня 1914 р. у Львові. І стає тривожно: як святкуватимемо Шевченкове 200-річчя наступного року? Як зросла та викристалізувалася наша національна свідомість за сто років? Чи буде це дійсно всенародне святкування, гідне політично зрілої нації? Чи святкування для VIP-осіб (проштовхують в нашу мову такий гібридно-суржиковий вислів!), яким воно й не дуже потрібне?

До речі, цю дуже цікаву статтю О. Кравченюк опублікував у тижневику "Народна воля". На жаль, тепер цей тижневик уже не виходить, а започатковано його ще 1911 року. З червня 1987 року до грудня 2006 року редактором тижневика був відомий діяч української еміграції у США – Микола Степанович Дупляк, завдяки якому тижневик став неперсічним джерелом інформацій про українську культуру, історію, духовність, прекрасним виховним засобом для численних читачів. Від 2006 до 2008 був місячником, а тоді зник. Виходив протягом 98 років…

Досліджував О. Кравченюк сприйняття творчості Г. Ібсена та Г. Гауптмана в українській літературі, кореспонденцію українських науковців з професором Віденського університету В. Ягичем. Був автором численних статей у збірнику українських письменників "Слово", тижневику "Народна воля", журналах "Сучасність", "Патріархат". Чимало дуже цінних і вартісних матеріалів зберігає домашній архів покійного. Завершую статтю бібліографічною інформацією про найвагоміші праці О. В. Кравченюка, подані в хронологічному порядкові.

Тв.:

1. Митрополит Андрей Шептицький в англомовних публікаціях. – Йорктон, пров. Саскачеван : Бібліотека Логосу, 1961. – 25 с. – (Т. 27);
2. Шевченкіана німецькою мовою // Сучасність. – 1963. – Ч. 3. – С. 59-81;
3. Україніка західноєвропейськими мовами від 1945 до 1962 // Слово (Зб. укр. письменників у екзилі). – Нью-Йорк, 1964. – Т. 2. – С. 336-367;
4. Шевченкіана англійською мовою // Сучасність. – 1964 – Ч. 3. – С. 110-119; Ч. 8. – С. 70-84; Ч. 12. – С. 105-118;
5. Велетень зо Святоюрської гори: причинки до біографії Слуги Божого Андрея на підставі західноєвропейських джерел. – Йорктон, пров. Саскачеван : Бібліотека Логосу, 1964. – 148 с. – (Т. 34);
6. Особисті зв'язки Івана Франка з чужинцями //Записки НТШ. – 1968. – Т. 184. – С. 89-102;
7. Чужинецькі перекладачі творів Т. Шевченка та автори праць про нього; біографічні замітки // Америка. – 1980. – 21-25 берез.;
8. Українці на Гавайських островах. – Йорктон, пров. Саскачеван, 1982. – 37 с.;
9. Початки Української греко-католицької церкви в Америці. – Детройт, шт. Мічіган, 1985. – 43 с.;
10. Українці в Америці // Ювілейний альманах Українського братського союзу з нагоди 75-ліття (1910-1985). – Скрентон, Пенсильванія, 1985. – С. 83-102;
11. До історії взаємин українських науковців з чужинцями // Записки НТШ. – 1987. – Т. 205. – С. 509-537;
12. Початки культу Тараса Шевченка в Галичині // Народна воля. – 1989. – 11-18 трав.;
13. Століття народин Тараса Шевченка 1914 року // Свобода. – 1989. – 31 трав.;
14. Гергардт Гавптман і українська література // Записки НТШ. – 1993. – Т. 211. – С. 261-274;
15. Степан Смаль-Стоцький і Вятрослав Ягіч // Записки НТШ. – 1996. – Т. 212. – С. 317-327;
16. Культ Івана Франка в Америці // Любіть Україну. Альманах Українського братського союзу. – 1994. – С. 183-194;
17. Культ Лесі Українки в Америці // Альманах Українського народного союзу. – Джерсі-Сіті ; Нью-Йорк. – 1997. – С. 151-158.
18. Богдан Лепкий в Америці // Свобода. – 1998. – 2 січ. – С. 7.

Роксолана ЗОРІВЧАК,
професор, завідувач кафедри перекладознавства і контрастивної лінгвістики

Літо

У Казані (Росія) завершилася студентська Всесвітня Універсіада-2013, що тривала з 6 до 17 липня. На цих представницьких спортивних змаганнях наш Університет гідно представляв Сергій Гончук, студент третього курсу геологічного факультету. Йому вдалося пройти всі відбіркові кола поєдинків і бути близьким до бронзової медалі. Проте в боротьбі за третє призове місце він поступився супернику з Грузії всього лише у два бали.

Розкопки Пліснеського Археологічного комплексу в 2013 р.

Цьогорічна археологічна практика студентів кафедри археології нашого Університету проходила у с. Підгірці Бродівського району Львівської області. Ми досліджували Пліснеський археологічний комплекс, що включає слов'янські та давньоруські пам'ятки: культове місце (кін. VII – X ст.), слов'янське місто-державу площею більше 400 га, залишки літописного Пліснеська XII – XIII ст., курганний могильник (XI – поч. XII ст.) і решткиодного з найдавніших монастирів України – Підгорецького – здавна йменованого Пліснеським, від якого збереглися фундаменти шести різночасових церков кін. XII – поч. XVIII ст.

Зауважимо, що основним завданням польової археологічної практики є формування знань, навиків та умінь у науковому вивченні пам'яток різних категорій під час практичної діяльності в польових умовах, а також донести до студентів розуміння важливості суспільно-історичного та наукового значення збереження й охорони пам'яток археології в непорушеному стані, зокрема фортифікаційних споруд (валів, ровів, бастіонів, кам'яних стін), решток культових будівель, курганів тощо. Велике значення має усвідомлення історії свого народу, нації, держави, яке приходить в процесі практичного дослідження решток пам'яток у землі, під час пошуків відповідей на запитання щодо походження тієї чи іншої археологічної культури, племені чи народності.

Археологічна практика є неможливою без археологічних експедицій, адже лише так студенти можуть зрозуміти, що таке культурний шар, специфіку його залягання відповідно до різних історично-природничих факторів, а також вивчити різні аспекти дослідження культурних шарів та археологічних об'єктів. Під час археологічних досліджень нам вдалося набути практичних навиків:методики знаходження, обстеження, вимірів та орієнтації об'єктів,фіксації і документації археологічних пам'яток, що є невід'ємними вміннями кожного історика. Однак більшість із нас уявляє собі археологічні розкопки на зразок відомих кожному у пригодницьких фільмах про Індіану Джонс чи Лару Крофт. Проте вони не мають жодного зв'язку з археологією. Археологія – це не полювання за коштовними артефактами Передовсім це

спроба зіставити археологічні культури з літописними народами. Це кропітка й важка робота, робота, що триває роками. У цьому нещодавно пересвідчився четвертий курс…

Відверто кажучи, завдання,яке постало перед нами, було не з простих, хоча й неймовірно цікавим. Жили ми серед поля в наметах, які впродовж практики стали рідним домом. Через спекотне сонце в наших наметах на надувних матрацах часто з'являлися горбочки, які ми називали "кевінами" (звідки така назва, вже ніхто не пригадає, але прижилась вона дуже і дуже надовго). День розпочинався з того, що ми прокидались близько 7 години ранку, снідали, брали інструменти (лопати, шпателі, щупи…) і йшли на розкоп.

Цьогоріч місцем дослідження стало монастирське подвір'я й урочище "Оленин Парк". За час проходження практики ми працювали на п'яти розкопах: перший – у межах території сучасного монастиря відкрито залишки трьох різночасових кам'яних монастирських будівель (XVII, першої пол. XVIII та сер. XIX ст.), де віднайдено численний рухомий матеріал, зокрема кахлі та монети; другий – у східній частині урочища "Оленин Парк" виявлено залишки чотирьох об'єктів, серед яких – залишки дерев'яної наземної будівлі кін. XII ст.; три споруди культового призначення (VIII – кін. X ст.) та численний супровідний матеріал, у якому значне місце посідає керамічний посуд VIII – кін. X ст.; третій – у західній частині урочища "Оленин Парк" відкрито залишки п'яти об'єктів: дві різночасові дерев'яно-земляні оборонні конструкції (X, та кін. XIII ст.); три споруди культового призначення (VIII – кін. X ст.), а також численний супровідний матеріал, серед якого – керамічний посуд VIII – кін. XIII ст.; четвертий – у південній частині урочища "Оленин Парк" відкрито залишки ритуального об'єкта X ст. і відповідно керамічний посуд X ст.; п'ятий – у центральній частині урочища "Середгороддя" виявлено залишки дев'яти об'єктів, зокрема двох заглиблених (X – XI ст.) та двох наземних (XII – сер. XIII ст.) жител, п'ять інгумаційних поховань кін. XII – сер XIII ст.

Тривала археологічна практика для кожної із груп по три тижні. Однак були студенти, які настільки захопились роботою, що не хотіли повертатися додому і залишились на практиці волонтерами ще на деякий час. Поряд із нами у Пліснеську на базі експедиції проходило двотижневе стажування студентів Загребського університету (Хорватія), які ознайомилися з процесом проходження навчальної практики. Дівчата виявились дуже товариськими, тому ми швидко змогли знайти з ними спільну мову (Спілкувались ми "українсько-хорватсько-англійською" мовою)

Але експедиція запам'яталась не тільки роботою! Були й бесіди з ученими, й екскурсії замками (Підгорецьким, Олеським, Золочівським), а також для наших гостей екскурсія Львовом. Ми намагалися показати нашим колегам із Хорватії всю красу та багатство української землі через це місто. Незважаючи на те, що вихідних було лише два, ми відвідали багато цікавих місць, зокрема Шевченківський гай, копальню кави, Високий Замок, прогулялися старою частиною Львова. Особливо вразила дівчат схожість міста з Віднем.

Запам'ятались також і вечори біля вогнища, співи під гітару, спортивні ігри. Неймовірно цікаве літо буде згадуватись і тим, що вперше побачили, як хлопці ліплять вареники. І це була не просто допомога дівчатам на кухні, а справді велике свято для них. Адже, прокинувшись ще "до схід сонця", вони з легкістю наліпили цілий стіл вареників, чим вразили дівчат. Варто відзначити, що страва вийшла дуже смачною, тому від всіх представниць жіночої статі – подяка за кулінарні здібності!

Особливо запам'ятався вечір знайомства з хорватками, коли ми сиділи біля вогнища, співали українських та хорватських пісень, не розуміючи добре одне одного. Звичайно, спочатку дівчата трохи соромилися співати утрьох, однак почувши наші "Ой служив я в пана" та "Ти ж мене підманула", з радістю підспівували, адже вчили їх на заняттях хору. Це було дуже приємно чути, бо незважаючи на те, що їхня країна не є сусідкою України, вони намагаються вивчати нашу народну творчість. Звичайно, і нам захотілось вивчити одну з їхніх пісень, але це виявилось важче, ніж гадалось, адже незважаючи на схожість хорватських та українських слів, вимова відрізняється досить сильно. Хоча вже до кінця заїзду (за дружніми посиденьками по вечорах) ми вивчили і не одну їхню пісню.

Згадаємо й про найважливішу частину нашої експедиції – посвяту в археологи студентів першокурсників, яка проводиться, як правило, в кінці нашого заїзду. Цьогоріч свято видалось надзвичайно цікавим. Старшими студентами було підготовлено текст посвяти в археологи, який не розголошується через конфіденційність цієї інформації. Було розпалено чотири вогнища, що надавало цьому вечору більшої пишності та таємничості. З нами посвяту приймали і студентки із Хорватії, які були задоволені тим, що нарешті стануть справжніми археологами, отримавши таке "хрещення". Спеціально для них посвяту було перекладено хорватською (це звучало як заклинання). І от важливий момент …і лишень легенький удар лопатою відділяв студентів-першокурсників від того, що вони можуть з гордістю носити звання "археолога". Цієї посвяти не зможе забути ніхто із тих, хто був присутній при цьому дійстві, як і смачних шашликів після неї!

На жаль, після найвеселішого дня – посвяти настав найсумніший – прощання. Практика "пролетіла" для нас з космічною швидкістю. Хоч було трохи і важко, але інтерес до історії долав будь-які перешкоди.

Археологія – це не просто розкопки, лопата та шпатель – це можливість доторкнутися до історії руками!

Мар'яна ПАРТИКА
та Ярослав БРИК, студенти
4 курсу історичного факультету

Літня школа дипломатії у Варшавському університеті

Цьогоріч студенти Львівського національного університету імені Івана Франка та Прикарпатського університету імені Василя Стефаника в рамках польсько-української співпраці мали можливість навчатися в літній школі Інституту міжнародних відносин Варшавського університету. Упродовж десяти днів – з 6 по 16 липня – студенти з України не лише набиралися нового досвіду та знань, але й спілкувались із різними представниками вищих державних органів. Міжнародна Літня школа для студентів і молодих науковців проходила за підтримки проекту "Україна для Європейського Союзу, Європейський Союз для України" та в рамках європейської програми "Молодь у дії". Координатором із польської сторони виступав Лукаш Голота, експерт Інституту міжнародних відносин, відповідальним з української був Роман Калитчак, кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин і дипломатичної служби факультету міжнародних відносин ЛНУ ім. Івана Франка. Під час роботи Школи учасники відвідали лекції докторів і науковців Інституту міжнародних відносин Варшавського університету, зокрема про ідею європейської єдності розповів Анджей Шептицький. Катажина Колодзєйчик читала лекцію, присвячену проблемі господарської інтеграції. У виступах Анни Врубель та Каріни Єнджейовської йшлося про торгівельну та монетарну політику ЄС.

Учасники школи взяли участь в дискусіях і круглих столах, під час яких розглядали питання, пов'язані з проблематикою Європейського Союзу. Також до заходу було залучено Міхала Чайковського, працівника Ради столичного міста Варшави, який ознайомив студентів і науковців зі структурою органів місцевого самоврядування Республіки Польща, розповів про особливості функціонування міської ради.

Директор міжнародної програми "Молодь у дії", заступник генерального директора Фундації розвитку системи освіти (урядова фундація) Томаш Братек та Андрій Павлович, координатор Центру співпраці з країнами Східної Європи та Кавказу (SALTO EECA) розповіли учасникам проекту про механізми отримання грантів від Європейського Союзу на проекти, пов'язані з обміном молоді.

Також студенти побували в Сенаті та Сеймі, де дізналися про історію формування цих історичних будівель, структуру й особливості їхнього функціонування. Зокрема польський депутат Александр Поцей розповів з власного досвіду про механізм прийняття рішень у парламенті. Теплий та гостинний прийом у Посольстві України в Республіці Польща для учасників програми влаштував Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Польща – Маркіян Мальський. Він особисто розповів усім присутнім про останні новини України в контексті двостороннього співробітництва.

Також важливою складовою програми були екскурсії визначними місцями Варшави. Учасники Літньої школи відвідали Музей народного повстання, мальовничий парк Королівські Лазні, побували в Міському будинку культури, літній резиденції короля Яна Собеського. Наші студенти організували український вечір, на якому захоплено ділилися з польськими колегами думками про Україну та її традиції, а також співали українських пісень. Під час круглого столу, який відбувся в останній день візиту українців до Польщі, між українськими та польськими студентами було підписано декларацію про співпрацю між молоддю обох держав у науковій, культурній, економічній і спортивній сферах.

Літню школу євроінтеграції було організовано та проведено на найвищому рівні. Після її завершення задоволеними залишились як учасники, які повернулись

на Батьківщину з незабутніми враженнями та спогадами, так і самі організатори. Найважливішим для нас є те, що ця Літня школа при Інституті міжнародних відносин Варшавського університету буде відбуватись щорічно. Такі проекти посилюють співпрацю між Україною та Республікою Польща та сприяють прискоренню вступу нашої держави до Європейського Союзу.

Ігор Іжнін, доцент кафедри міжнародних відносин і дипломатичної служби, заступник декана факультету міжнародних відносин ЛНУ ім. Івана Франка

Проведення Літньої школи дозволило значно розширити кругозір майбутніх спеціалістів у сфері міжнародних відносин, набути практичних навичок професійного спілкування, налагодити добрі контакти з польськими колегами. Студенти отримали змогу не лише прослухати лекції, а й ознайомитись із роботою Посольства України в Республіці Польща, відвідати польські урядові та муніципальні установи.

Маріанна Гладиш, доцент кафедри міжнародних відносин і дипломатичної служби ЛНУ ім. Івана Франка

Участь у літній школі надала можливість студентам-міжнародникам набути важливого досвіду, який необхідний у їхній майбутній професії, оскільки дипломати повинні знати про актуальні аспекти міжнародних відносин, але й практично реалізовувати подальшу інтеграцію України в міжнародну спільноту. Цінним досвідом є також курс лекцій, який прочитали польські викладачі, що дало можливість українським студентам розширити свої знання про ЄС. Літня школа також є чудовою можливістю для українських студентів краще пізнати культуру та ментальність своїх сусідів.

Павло Присяжний, аспірант кафедри європейського права ЛНУ ім. Івана Франка

Хочу подякувати організаторам Літньої школи дипломатії за можливість відвідати лекції провідних учених Інституту міжнародних відносин Варшавського університету та польських політиків, а також за нагоду побувати в Посольстві України в Польщі, де ми ознайомилися з роботою працівників цієї установи, зустрілись із Надзвичайним і Повноважним Послом Маркіяном Мальським, який розповів нам про українсько-польську співпрацю та її перспективи. Із життям польської столиці ми ознайомились через відвідини Магістрату Ради столичного міста Варшави. Особливо запам'ятались візити до польського Сенату та Сейму, у яких ми мали змогу відчути "пульс політичного життя" сусідньої держави.

Попович Христина, студентка 4 курсу, член ГО "Молода дипломатія", заступник голови Студентського самоврядування факультету міжнародних відносин ЛНУ ім. Івана Франка

Літня школа в Інституті міжнародних відносин Варшавського університету для мене стала чудовою можливістю вдосконалити свої знання про Європейський Союз. Нас дуже гарно і тепло прийняла польська сторона. Зустрічі з високопосадовцями, дипломатами та представниками міської ради організували на найвищому рівні.

Програма літньої школи була насиченою і дуже цікавою. Ми не лише ближче познайомились із польськими студентами, але й представили на українському вечорі культуру нашої держави. Нам було надзвичайно приємно бачити захоплені погляди організаторів проекту та студентів Варшавського університету.

Роман Калитчак, кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин і дипломатичної служби факультету міжнародних відносин ЛНУ ім. Івана Франка

Важливою та цінною для студента є саме практика. Адже в сучасних умовах, коли в університетах України молоді люди здобувають переважно теоретичні знання, ми стаємо ближчими до застосування європейських методик навчання завдяки таким проектам. Участь у міжнародних літніх школах дозволяє краще продемонструвати значимість і перспективу нашого фаху, осягнути важливість майбутнього вибору свідомого громадянина України щодо євроінтеграції.

Андрій ТАБІНСЬКИЙ,
студент 4 курсу факультету
міжнародних відносин

Спорт

День Університету

Спортивний вечір – 2013

25 вересня 2013 року в Актовій залі Львівського національного університету імені Івана Франка відбувся щорічний спортивний вечір, організаторами й ініціаторами якого є кафедра фізичного виховання та спорту.

У рамках заходів з нагоди Дня Університету вже традиційним стало й відзначення та нагородження викладачів і студентів за їхні спортивні досягнення.

"Цьогоріч вихованці нашої альма-матер стали призерами Чемпіонату світу та Параолімпійських ігор", – наголосила під час відкриття спортивного свята завідувач кафедри фізичного виховання та спорту Романа Сіренко.

Від імені ректорату Університету привітав учасників заходу проректор з науково-педагогічної роботи та соціальних питань і розвитку Мар'ян Лозинський. Мар'ян Володимирович зазначив, що "останнім часом значно більше уваги почали приділяти фізичному розвитку молодої людини. Йдеться не лише про масштаби Університету, а й держави". Також проректор зізнався, що "кожного разу, коли наші студенти здобувають медалі, коли майорить український стяг, у мене на очах бринять сльози".

Кращих тренерів і викладачів Араза Тувакова, Надію Лисак, Ігоря Породька, Романа Заїку, Сергія Зубкова нагородили подяками Першого проректора за сумлінну працю та високі досягнення в спорті.

Голова Спортивного клубу Юрій Яремчук відзначив учасників Спартакіади Університету серед факультетів із 16-ти видів спорту. Переможцем у першій підгрупі стала команда економічного факультету, а в другій підгрупі – Правничого коледжу. За активну спортивно-масову роботу на факультетах у І підгрупі найкращими стали викладачі: Ігор Кукурудзяк, Галина Кронштальд, Надія Стрепко та Наталія Стефанишин, у ІІ підгрупі найкращим організатором спортивно-масової роботи став старший викладач кафедри Араз Туваков.

"За підсумками минулорічної Універсіади серед вищих навчальних закладів Львівщини наш Університет виборов четверту сходинку", – наголосила старший викладач кафедри фізичного виховання та спорту Лілія Левків. Грамотами Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України та Львівського обласного управління Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України нагороджено дзюдоїстів Олега Лещишина, Тараса Лозинського, Сергія Гончука; спортсменів з боротьби самбо Назарія Яйка, Роксолану Чернюх, Георгія Мелеметьєва, Юрія Лобаса, Юрія Хоркавого, Дарію Саврась, Руслану Лавренюк; спортсменів із рукопашу гопака Степана Пошивака, а також спортсменів силових видів спорту: гирьового спорту – Тараса Шпуляра, Андрія Самуця, Юрія Князя, важкої атлетики – Володимира Мазура, легкої атлетики – Мар'яну Грабовську; з міні-футболу – Наталію Пасаман.

"Для багатьох студентів-спортсменів нашого Університету минулий навчальний рік став багатим на досягнення. Винагородою за цілеспрямованість і відданість обраному виду спорту були особисті досягнення студентів", – зазначив Юрій Яремчук. У номінації "Особисте досягнення" нагородили Сергія Гончука й Анну Гранатову.

Чи не найсильнішим поштовхом для подолання нових спортивних вершин є вражаючі рекорди, які студентам вдається встановлювати. У номінації "Рекорд року" перемогу вибороли Олексій Яцик і Дарія Саврась.

Щороку до нашого Університету вступають як досвідчені й титуловані спортсмени, так і новачки, які впродовж року систематично тренуються й досягають високих результатів. У номінації "Відкриття року" переможцем став Віталій Гайдучок.

Цього року звання майстра спорту України отримали Юрій Хоркавий, Юрій Лобас, Володимир Мазур, Дарія Саврась. У номінації "Краща команда року з ігрових видів спорту" за результатами змагань Універсіади Львівщини 2012 року кращою стала жіноча збірна Університету з волейболу – срібний призер Універсіади Львівщини.

У номінації "Кращий тренер року з ігрових видів спорту" перемогу здобула Надія Лисак, а в номінації "Кращий тренер року з індивідуальних видів спорту" перемогу здобув Араз Туваков.

Уже традиційним є нагородження кращої факультетської команди з міні-футболу від імені Федерації міні-футболу Львівщини. Заступник Ради Федерації міні-футболу (футзалу) Львівщини Геннадій Гранківський вручив відзнаки чоловічій команді-переможцю Спартакіади Університету з міні-футболу – команді студентів Правничого коледжу, а також жіночій збірній команді з міні-футболу – бронзовому призеру Універсіади Львівщини. За пропаганду та розвиток міні-футболу серед студентської молоді нагородили завідувача кафедри фізичного виховання та спорту Роману Сіренко. Романа Романівна також цьогоріч стала "Кращим суддею року".

У Святі спорту-2013 взяв участь і віце-президент Федерації баскетболу міста Львова – Андрій Лозинський, який вручив нагороди чоловічій збірній команді з баскетболу, яка виборола третє місце в Універсіаді Львівщини – 2012 року.

За підтримки Профкому викладачів і працівників Спортивний клуб і кафедра фізичного виховання та спорту традиційно провели змагання Спартакіади Університету. Учасники змагались у п'яти видах спорту: міні-футбол, плавання, настільний теніс, бадмінтон і шахи. І в загальнокомандному підрахунку з п'яти видів спорту перемогу святкують два факультети: колектив викладачів механіко-математичного та біологічного факультетів. За третє місце у змаганнях Спартакіади серед працівників Університету нагородили команду викладачів географічного факультету.

"Студентам нашого Університету є на кого рівнятися і ким пишатись. Їхні наставники не лише в минулому хороші спортсмени та визнані професіонали. На даний час вони підтримують хорошу спортивну форму і беруть участь у змаганнях різних рівнів, а дехто вже й у ветеранських змаганнях", – запевнила Лілія Левків.

Особливої святкової атмосфери додали вечору учасники групи підтримки баскетбольної команди "Львівські янголи" виконанням віденського вальсу, виступи спортсменок з художньої гімнастики Вікторії Гладун і Таїсії Кравчук, пісня Юлії Василець і Марти Лібрик, виступи тріо "Кумоньки", Катерини Комар та ансамблю сучасного танцю "Фентезі" під керівництвом Віри Бакун.

Марія ПИЛИП
Фото Олега ВІВЧАРИКА

Василина Кириченко – "бронзова" призерка Чемпіонату світу серед кадетів

Нещодавно першокурсниця філософського факультету Львівського національного університету імені Івана Франка Василина Кириченко здобула бронзову медаль із дзюдо на кадетському чемпіонаті світу в Маямі (США).

Важливо, що Василина Кириченко не розгубилася на такому представницькому світовому чемпіонаті й відразу почала завойовувати собі "місце під сонцем", обійшовши титулованих суперниць із країн, де цей вид спорту є традиційно розвиненим. Зазначимо, що це перші її виступи на світовій першості.

За словами тренера Андрія Надопти, Василина виправдала всі сподівання тренерської ради збірної України. Варто зауважити, що до цього моменту вона була другим номером у ваговій категорії 70 кг (першим – чемпіонка країни 2013 року Карина Статівкіна з Донецької області). Однак тренерський штаб, враховуючи попередні результати Василини Кириченко (друге місце на минулорічній континентальній першості), все ж надав львів'янці шанс виступати на Чемпіонаті світу серед кадетів у Маямі.

"У двобої за бронзову нагороду Василина впевнено перемогла досвідчену німкеню Мішель Гомін, незважаючи на недавню травму ліктя. Вона – сильна спортсменка, яка майстерно володіє технікою. Упевнений, що Василина ще не раз здивує нас своїми перемогами", – прокоментував успіх студентки філософського факультету тренер університетської команди з дзюдо та самбо, майстер спорту Араз Туваков.

Нагадаємо, що це друга нагорода Чемпіонату світу в історії львівського дзюдо: у далекому 1995 році в японському місті Чіба бронзу у цій ваговій категорії виборола учениця Олександра Бастрикова – Тетяна Бєляєва.

У змаганнях в Маямі взяло участь 530 осіб (314 юнаків і 216 дівчат) 1996-98 року народження із 77 країн світу (з усіх 5-ти континентів), у неофіційному командному заліку перше командне місце виборола збірна Японії із п'ятьма золотими, трьома срібними та трьома бронзовими медалями, друге місце – у росіян – дві золоті, одна срібна та шість бронзових медалей, на третьому місці – збірна Канади, в активі якої два золота. У загальнокомандному заліку збірна України (юнаки та дівчата) посіла 12-те місце, виборовши дві нагороди: киянин Богдан Ядов отримав "срібло" у вазі до 60 кг, а "бронза" залишилась у львів'янки Василини Кириченко у ваговій категорії +70 кг.

Чемпіонат світу в Маямі був фінальним етапом відбору спортсменів на літні Юнацькі Олімпійські Ігри, що пройдуть у серпні 2014 року в Китаї. На цих іграх із дзюдо зможуть взяти участь тільки два представники від кожної країни.

Вітаємо студентку філософського факультетуЛьвівського національного університету імені Івана Франка Василину Кириченко та її тренера Андрія Надопту зі значним успіхом і бажаємо їм нових спортивних досягнень!

Олександр ЛАВРИНОВИЧ

каменяр

Засновник і видавець: Львівський національний університет імені Івана Франка. Газета виходить раз на місяць. Розповсюджується безкоштовно. Реєстраційне свідоцтво ЛВ №135.
Головний редактор: Анастасія КОНИК. Журналіст: Олександр ЛАВРИНОВИЧ. Фото Олега ВІВЧАРИКА. Дизайн і верстка: Богдан ЛЯЛЬКА.
Інтернет-версія газети: http://kameniar.franko.lviv.ua. Друк: ПП "Неофіта І. М.", м. Львів, вул. Грабовського, 11, тел.: 297-46-78. Друк офсетний. Наклад – 2000 примірників. Замовлення №7/10.
Передруковуючи матеріали, посилатися на газету "Каменяр" обов'язково. Адреса редакції: м. Львів, вул. Університетська, 1, к. 221 а, тел.: 239-45-04, факс: 260-33-23, e-mail: gazeta.kamenyar@gmail.com